

KRALJICA EUROPE
prosi za nas!

VIŠARSKA GOSPA, Kraljica Evrope, ki nad šeststo let kraljuješ na tej višini, kjer se stikajo tri evropske narodnosti: romanska, slovanska in germanska. Ohrani dragoceni mir, ki je hrepenenje src in božji dar ljudem dobre volje.

Daj, da se pri tebi evropski narodi srečujejo v medsebojnem spoštovanju in skupnem prizadevanju za širjenje krščanske kulture.

Blagosloví vse, ki se zatekajo k tebi in te častijo kot božjo in svojo Mater — sicer v različnih jezikih, toda z isto vero in z isto ljubeznijo.

Pomagaj svojim otrokom v Evropi, ki z ljubeznijo iskreno iščejo Resnico in Pravico. — Amen.

THOUGHTS
LETÖ—YEAR 41

JULIJ
AVGUST
1992

misli

Naslovna slika: Letošnji avgust beleži vrnitev Marije Kraljice miru v obnovljeni svetišču na Kureščku.

+ + +

KONČNO vendarle, boste reklī ob tej številki. In ko bi vedeli, koliko pisem in telefonskih klicev smo dobili, pa tudi nekaj več let zakasnih naročnin. Znak, da so MISLI prijavljene in jih je ob zastoju marsikdo pogrešal. P. Niko mi je resno objubil, da bo v moji odsotnosti vsaj eno številko spravil na svetlo. Kot sem videl po vrnitvi, je zares poskušal. Žal mu je zmanjkalo časa in je vse čakalo name.

Klub hudi zakasnitvi je tu julij/avgustova številka, v nekaj dneh bom pričel delati na september/oktobrski, pa bom pred božičem nekako na tekočem. Vam vsem pa hvala za potrpljenje in razumevanje. Vsaj upam, da ni nevoščljivca med vami. To je bil v 47 letih moj drugi obisk rodne domovine in še ob prilikah zlatega jubileja mojih redovnih obljud. Obisk in jubilej – oboje je bilo enkratno. In klub govoricam nekatere, da me ne bo več nazaj, sem se vrnil. Pa še celo s potnim listom naše mlade samostojne Republike Slovenije v žepu. Zdaj bom še laže delal za MISLI in ostarele, ker bo partner Toni nosil skrb za naše središče.

Še nekaj za konec: Nehajte umirati v takem številu, kot je zabeleženo pri Sydneyu in Melbournu v tej izdaji! Sicer bo bralcev MISLI prekmalu zmanjkalo . . .

– Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I.) je že dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena 12.– dollarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dollarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.– dollarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škrlj – Cena 12.– dollarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.– dollarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.– dollarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprt po številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.– dollarjev. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in zadnja 28.– dollarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.– dollarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.– dollarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharjkih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. – Cena 2.– dollarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.– dollarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.- dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.- dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Blikviča na 708 straneh je izšel v Argentini. Cena broširani knjigi je 15.– dollarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmisljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13.– dollarjev.

CERRO SHAIHUEQUE – Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. Cena 10.– dollarjev.

misli

(THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by

Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 – Tel.: 853 7787. – Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1992 je 10.– dollarjev, izven Avstralije pa 18.– dollarjev; letalsko s posebnim dogovorom – Naročnina se plačuje vnaprej – Poverjeništvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing) Distinction Printing Pty. Ltd., 164 Victoria Street, Brunswick, Vic. 3056 – Tel. (03)387 8488 – Fax (03)380 2141

božje
misli
in
človeške

Leto
Leto
41
št.

7 in 8

JULIJ – AVGUST 1992

Povratek k Mariji – Slovenski Škofje o posvetitvi – stran 129
Sv. Ciril in Metod

– Franc Sodja CM – stran 130

Pismo slovenskim vernikom
v Avstraliji – franč. provincial
p. Polikarp Brolih – stran 131

Moja si in naša – Slovenija

– Mag. Ivan Korošec – stran 132

Marija in razbojnik – legenda
– France Bevk – stran 133

Med in ovca za predsednika –
Razgovor s prof. L. Peterletom
– L. Lesar v "Kmečkem glasu"

– stran 136

Središče svetega Rafaela, Sydney
– P. Valerjan – stran 139

Ko letajo ptice – pesem
– Ing. Ivan Žigon – stran 141

Izpod Triglava – stran 142

Življenjsko krščanstvo
– Zakrament sprave
– P. Tone – stran 144

Središče svetih Cirila in Metoda,
Melbourne – P. Basil – stran 146

Moje celice – zapiski iz zaporov
– Jožko Kragelj – stran 149

Naše nabirke – stran 149

Slovenija – pesem
– Ivan Kobal – stran 151

Središče svete Družine, Adelaide
– P. Janez – stran 152

Ob krsti dr. Koceta – V Slovencu
Ivo Žajdela – stran 153

Z vseh vetrov – stran 154

Kotiček naših mladih – stran 156

Križem avstralske Slovenije
– stran 157

Pa spet nekaj uvoženega
iz Republike Slovenije – stran 160

POVRATEK K MARIJI

SLOVENSKI Škofje so 21. januarja letos sklenili, da po mednarodnem priznanju Republike Slovenije posvetijo slovenski narod Mariji. Za skupno dejanje posvetitve so izbrali za vse Slovence, doma, v zamejstvu in po svetu – praznik Marijinega vnebovzetja, letošnjega 15. avgusta.

"Zgodovina slovenskega naroda," tako utemeljujejo škofje to svojo odločitev, "z vsemi sončnimi in senčnimi stranmi je hkrati zgodovina slovenske vernosti. V njej je ime la posebno vlogo božja in naša Mati Marija. Versko življenje je cvetelo takrat, ko je bila razširjena živa in zdrava pobožnost do božje Matere. Kadar te ni bilo, je med našimi predniki plahnela in ginila tudi vernost. V najhujših stiskah nam je ohranila vero in ljubezen, da smo mogli obstati do današnjih dni. Prek vseh oblik življenja od naseljevanja pa do danes nam je kazala pot k svojemu Sinu."

Ko smo s samostojno državo Slovenci obrnili povsem novo stran v zgodovini našega naroda in s tem tudi naše vernosti, si želimo, da bi Marija še močneje stopila v to zgodovino, da bi ljudje trdneje in polneje hodili po poti tiste modrosti, ki jo je odprl in jo vedno znova odpira Jezus, učlovečena modrost. Zato je primerno, da se v tem pomembnem trenutku svoje zgodovine izročimo Marijini materinski ljubezni, da se ji posvetimo."

Ko potem škofje pokažejo, kako globoko je takšna posvetitev Mariji utemeljena v zgodovini odrešenja z njenim viškom in središčem v učlovečenju, življenju ter smrti in vstajenju našega božjega Sina, nadaljujejo:

"Posvetitev in izročitev našega naroda Mariji je izraz našega priznanja za vse, kar je storila in še dela za naš narod. Posvetiti se Mariji pomeni priznati njeno poslanstvo v zgodovini našega naroda. Kdor pozorno presoja usa dogajanja naše pretekle zgodovine in kdor danes v luči vere gleda in spremi življenje naših ljudi, bo ugotovil, da čuva nad našim narodom njena materinska ljubezen."

S posvetitvijo se izročamo v varstvo nebeški Materi. Samostojnost Slovenije z mednarodnim priznanjem je zgodovinski dogodek, ki nas opozarja in spominja na dejstvo, da zgodovino vodi Bog, da se zgodovina odrešenja nadaljuje, da smo v to odrešensko zgodovino vključeni tudi mi in naš narod, da se je Cerkev ukoreninila tudi v našem narodu, da je bil slovenski

narod krščen in je sprejel krščanstvo . . . ”

“Naša posvetitev Materi božji se v tem trenutku vraščanja v Evropo popolnoma ujema in sklada s sklepi Škofovsko sinode o Evropi, ki je bila v Rimu 1991. Vsa Evropa se danes odloča za svojo novo prihodnost in stoji pred izzivom za novo in ponovno odločitev za Boga ter za ponovno srečanje z osebo Jezusa Kristusa in njegovim naukom. Želimo se vrniti v Evropo sv. Benedikta, ki je, po besedah Pavla VI., prinesel Evropi križ (krščanstvo), knjigo (kulturo) in plug (gospodarski napredok). Želimo se vrniti v Evropo svetih bratov Cirila in Metoda, ki sta našemu narodu prinesla krst in abecedo, vero in književnost. S tem sta mu zagotovila prihodnost in napredok. Naš narod je bil krščen. Tega dejstva ne moremo več odmisiliti, krst nas je uvrstil med kulturne narode Evrope.

Naša izročitev Materi božji pomeni po Mariji izročitev Bogu in Jezusu Kristusu. Ponovno izbiramo in sprejemamo krst Jezusa Kristusa, našega Odrešenika. Posvetitev je torej naš veliki povratek in vrnitev domov k Materi. — S posvetitvijo se naš narod po žalostnih in bridkih preizkušnjah odpadov, odklonov, izgubljenosti in ateizma ponovno in znova враča k Bogu in h Kristusu.”

To je in naj bi bila po zamisli naših škofov notranja vsebina letošnje posvetitve slovenskega naroda Mariji — znamenju trdnega upanja in tolažbe potupočemu božjemu ljudstvu.

Slovanska apostola

FRANC SODJA
ob prazniku
sv. Cirila in Metoda
/5. julija/

Marsikaj bo ostalo nerazkritega iz njunega življenja.

Eno pa je jasno dokazano: njuna veličina.

Darovala sta se slovanskemu svetu, ne le za ceno svojega udobja,

ampak tudi za ceno svojega dobrega imena.

Po svoji notranjosti prakrščanska apostola.

Po misijonski metodi najmodernejša misijonarja.

Koliko jima dolgujemo posebno mi! Ni dovolj, da jih imamo na oltarjih,

da pišemo o njih razprave. Bolj važno je, da nadaljujemo njuno poslanstvo.

Čim bolj je za naš narod položaj nemogoč,

tem bolj so potrebni nam vsem pričevalci njunega kova.

Če niso mogli porušiti njunega dela tedaj, ga ne bodo danes.

To bi morala biti naša himna: CIRIL, METOD, VARUJTA SLOVANSKI ROD!

Ne himna ob razbijanju pavk in činel, ampak preroška molitev v stiski časa,

za našo vero,

za naš narod,

za našo Cerkev!

Pismo slovenskim vernikiom v Avstraliji

NA provincialnem kapitlu slovenske frančiškanske province svetega Križa, ki je bil v Nazarjih v Savinjski dolini od 26. do 30. aprila letos, smo govorili tudi o delu naših bratov med Slovenci v Avstraliji. Pater Ciril Božič je kot izvoljeni delegat bratov iz Avstralije predsedoval posebni komisiji, ki je razpravljala o našem delu in poslanstvu v ZDA in Avstraliji.

Slovenski frančiškani delujemo v Avstraliji že od leta 1951 in bomo za vas, dragi slovenski rojaki, skrbeli tudi v prihodnje. Zavedamo se, da veteranoma slovenske pastorale v Avstraliji – patru Baziliju in patru Valerijanu – počasi pojenjujejo moči, toda polna sta še pripravljenosti za služenje med vami. Novo provincialno vodstvo se jima iskreno zahvaljuje za vsa leta pozrtovavnega služenja in za pripravljenost nadaljnega služenja med vami. Hvaležni smo patru Janezu, ki že trinajsto leto ustvarjalno deluje v Južni Avstraliji – po njegovi prizadevnosti je v Adelaidi nastalo lepo središče svete Družine.

Resda sta se letos vrnila iz Avstralije p. Ciril, ki je deset let deloval pod Južnim križem in prav te dni še p. Niko, ki je deloval v Melbournu dve leti in pol, v Avstralijo pa je prišel le eden: p. Tone Gorjup v Melbourne. Da pa bi vendarle vsaj postopoma začeli pomlajati vodstvo vaših verskih in kulturnih središč, je novo provincialno vodstvo imenovalo p. Toneta Gorjupa za voditelja verskega in kulturnega središča sv. Cirila in Metoda v Melbournu in za provincialnega delegata za slovenske frančiškane v Avstraliji. Pater Bazilij Valentine pa ostaja urednik mesečnika Misli ter duhovni oskrbnik Doma matere Romane. V Sydneyu ostane voditelj središča p. Valerjan Jenko, ki ima odlično pomoč v sestrah Hilariji Šanc ter Francki Žižek. V Adelaidi ostane voditelj središča p. Janez Tretjak.

Služba provincialovega delegata je nova ustanova, zato vam jo hočemo predstaviti vsaj v skromnih obrisih:

a) V imenu provincialnega ministra usklaja, zedinja in povezuje frančiškansko življenje in apostolsko de-

Središče slovenskih frančiškanov

lovanje bratov v vseh treh verskih in kulturnih središčih v Avstraliji:

b) V imenu bratov v Avstraliji skrbi za redne stike s slovensko provinco sv. Križa in z avstralsko provinco Sv. Duha;

c) Razmišlja o skupnih vprašanjih celotne izseljenske pastorale v Avstraliji;

d) Verniki morete preko njega izražati svoje želje, pritožbe ali prošnje, kar zadeva pastoralno delo naših sobratov med vami.

To pismo vam bodo vaši dušni pastirji prebrali pri nedeljski maši, objavljeno pa bo tudi v mesečniku Misli.

Bratje slovenske frančiškanske province, ki delujemo v Sloveniji, prebujajoči se v novi pomlad, vam izrekamo še hvaležnost za vso vašo dobroto, ki jo izkažujete naši in svoji domovini ter za vso vašo zvestobo slovenskemu srcu. Hvaležni vas prisrčno pozdravljamo

Fr. Polikarp Brolik, provincial

MOJA SI IN NAŠA — SLOVENIJA

VČASIH se nam vsili nejevoljna misel: "Dovolj sem naredil, pa naj še drugi! . . ."

Kako bi izgledalo, če bi npr. veren človek dejal: "Dovolj sem molil, pa naj še drugi sedaj!"

Enako je z narodno zavestjo, do konca!

"Ne kar mora, kar more, to mož je storiti dolžan," je pribil naš veliki pesnik Gregorčič.

Narodna zavest, vera, poštenje, iskrenost, pravičnost, ljubezen do bližnjega in še kaj so darovi, ki se ne obrabijo. So eno z življenjem osebe. So življenjska bit posameznika, dokler ne zamenjamo teh darov s sebičnostjo.

Naša povojna emigracija je vztrajala sedeminštirideset let v zvestobi narodu in izročilu žrtev, ki so umirale za ta narod. Ostanimo čuječi tudi v naprej, tudi sedaj — ob svobodi doma, ko se vračata resnica in pravica! Čuječi, pravim — da nam "relaks" ne bo zameglil idealov, ki so bili vredni tolikih žrtev in vztrajnosti. Prav je, da se — trudni — oddahnemo v našem slovenstvu! Naši ideali so bili in bodo naš rešilni pas v tujem morju. Oklenimo se ga še v naprej, da bomo ostali na površini!

Zanimivo je, da so ljudje in celi narodi pod tujčevo silo vztrajali desetletja in celo stoletja, ko pa so prišli v individualno svobodo in komodnost na tujih tleh, so

odnehalni in se pomehkužili. Mi moramo ostati tudi Slovenci! Naš slovenski ponos naj bo vsaj tako močan, kot je ponos potomcev narodov, ki se štejejo za prve. In naš narod je med temi prvimi! Ne po domišljiji, po svoji vztrajnosti, svoji bitnosti, po svoji zgodovinski zavednosti zahvale Bogu, da nas je ustvaril — narod po zgodovinski dolžnosti, da ohranjamo in kreplimo ta narod, ki je del stvarstva v vesolju, ki je — volja Boga samega!

Kot je Slovenija na sorazmerno ne velikem prostoru, obdarovana s toliko lepote, tako ta narod hrani v svoji zgodovinski zakladnici neizmerno bogastvo civilizacije, kulture, primerov junaštva in mučeniške zvestobe ob silnih, nečloveških žrtvah satanizma.

Da, tudi satan si je izbral to lepo zemljo, da bi jo osvojil zase.

NIKOLI! Iz mučeništva in krvi tega naroda, iz skalnih brezen grobov vstaja nov rod, nova mladina, odločna in klena. Ta zemlja je naša — slovenska, zvesta Bogu in narodnim izročilom!

To naj bo last tudi naših src — daleč od matične Slovenije. Tega nam nihče vzeti ne sme, pa čeprav smo na koncu sveta!

NAŠA SI in VEČNO MOJA — SLOVENIJA!

Lic. IVAN KOROŠEC, Argentina

BLED - GORENJSKE

Marija in razbojnik

Legenda

iz

Benečije

*

FRANCE
BEVK

bi zaklenil vrata. Razbojnik ga je ubil iz zasede – mož je samo jeknil in kri je pordečila tlak – nato je zaprl cerkev in stopil na oltar.

Marijin kip je bil pretežek, da bi ga mogel odnesti; odločil se je tedaj, da vzame le Jezuščka, ki je bil iz suhega zlata. Segel je po njem. Marija pa ga ni hotela dati, trdo ga je držala; v bolečini se ji je razčalostil obraz. S silo ga ji je iztrgal iz rok in ga skril pod kuto.

Zunaj je bila medtem že nastala noč, nikogar ni bilo na ulicah, mestna vrata so bila zaprta. Razbojnik Kajetan pa je hitel na mestno obzidje, se tiho pomurnil mimo straž, privezal vrv, da se po njih spusti v globino. Že je bil spodaj, v suhem jarku, ko so ga opazili galjoti, zakričali in sprožili samostrele. Ena izmed puščic se je razbojniku zasadila v pleča.

Zaječal je in se opotekel, a se je zopet pobral, izdril puščico in tekel dalje. Zlatega Jezuščka je stiskal v naročje, rana ga je skeleta, kri mu je v curkih polzela po hrbtnu. spreletavala sta ga mraz in vročina. Ni se ustavil, ni si oddahnil. podviral se je, da čimprej pride v svojo jamo in v varno zavetje.

Za Ažlo, tam, kjer pot zavije proti Nadiži, se mu je zazdelo, da nekdo hodil za njim. Ni slišal koraka niti diha, le srce mu je pravilo, da mu nekdo sledi.

“Kajetan!” ga je poklical.

Zdrznil se je in se ozrl; zagledal je žensko postavo, ki je hitela po njegovih stopinjah, da bi ga doteckla. Noč je bila temna brez mesečine, nebo brez zvezd. ni videl razločno, a zdelo se mu je, da se ji srebrno sveti obleka in tudi obraz.

Kajetan je bil razbojnik in ni poznal strahu, tedaj pa ga je vendar obšla groza, mrščavica ga je spreletela po telesu. Šel je dalje stopal hitreje kot prej. zlatega Jezuščka je tesneje stiskal na prsi. Rana ga je skeleta bolj in bolj, izgubljal je moči, srage mrzlega potu so mu stopale na čelo.

“Kajetan!” ga je poklical.

In se je zopet ozrl, obstala je tudi prikazen; zdelo se mu je, da mu izteza naproti proseče roke.

Potem se ni več ustavil ne se ogledal; tekel je vso pot ob Nadiži, mimo specih njiv in hiš, mimo tiho šumečih dreves. Splezal je po skalah v Landarsko jamo, tedaj so mu poše moči, zgrudil se je na zemljo in se onesvestil.

TAKRAT, ko v Čedadu še ni bilo današnje stolnice, je na tistem mestu stala cerkev, ki je bila posvečena Materi božji. Nihče ne ve, ne kdo ne kdaj jo je bil sezidal, ohranilo se je le izročilo da jo je pozneje porušil potres in ni ostal kamen na kamnu.

Ta cerkev je bila baje čudovita po svoji lepoti, biser stavbarske umetnosti: največje občudovanje pa je vzbujal kip v glavnem oltarju. Marija se je blestela vsa v belem srebru, Jezušček pa, njen Sin ki ga je držala v naročju, je bil iz čistega zlata. Kdo ve, kateri knez je bil iz strahu pred večnostjo zbral vse svoje bogastvo, da z darom cerkvi odkupi svojo grešno dušo. Kadar je skozi okno na čudodelno Mater božjo posijalo sonce, se je s svojim Sinom lesketala v takem sijaju, kakor da je odprto nebo.

Glas o kipu je šel daleč preko mej dežele, dosegel je tudi uho razbojnika Kajetana, ki je živel v Landarski jami. Ta je vse dni razmišljal, kako bi se polastil tega bogastva, še v nočeh ni spal. Ob belem dnevu se ni upal v mesto, tam so ga vsi poznali, zgrabili bi ga zaradi njegovih hudodelstev in ga obsodili na smrt. Po noči pa v Čedad mogel ni, zakaj mestna vrata so bila zaprta, okoli in okoli pa se je dvigalo visoko zidovje in na njem so stale straže.

Razmišljal je in tuhtal; sam zlodej mu je skoval načrt in mu ga vdahnil. Preoblečen v redovnika se je vtihotapil skozi mestna vrata; nihče ga ni spoznal. Odšel je v cerkev, poklepnil in se hlinil, da molí, oči pa so se mu željno pasle na srebro in zlatu. Potem je skrit za stebri nestрpno čakal noči.

Odzvonilo je zdravamarijo; prišel je cerkovnik da

Koliko časa je ležal v omedlevici kdo ve? Ko se je slednjič zavedel, je bil že dan, sonce je sijalo v votlino. Ležal je na slami, zaodet s plaščem, pleča so mu bila obvezana, rana ga ni več tako hudo skelela. In čemur se je najbolj čudil, je bila ženska, ki je sedela obognjišču; lepotica, mila kot pomladna sapa, čelo so ji obkrožali zlati lasje. Sklepala je roke in molila, se toplo nasmihala otroku, ki je v beli srajčici sedel pred njo in se igral.

Kaj se z njim godi? Glava mu je bila težka, kri vročična, izgubil je spomin, težka zavesa je ločila sedanjost od preteklosti.

Ženska je opazila da se je prebudil in stopila k njemu.

“Ali si žejen? ” ga je vprašala.

Prikimal je.

Prinesla mu je skodelico hladne pijače, nastavila mu jo je na usta, da je pil.

“Kdo si? ” jo je vprašal. “Od kod si? ”

Lepotica mu ni odgovorila. Nasmehnila se mu je in mu z belo roko popravila lase s čela.

“Spi! ” mu je rekla.

“Ali . . . zakaj mi strežeš? ”

“Ker si potreben pomoči. ”

In potem je nič več ni vpraševal. Sedela je, kakor zamaknjena strmela nekam v daljavo, se blaženo smehljala in se ni ganiла. Otrok pa se je tiho igral.

Kajetan je težko mislil, čelo se mu je nabiralo v gube. Kje je že videl ta obraz? Iz tiste doline ni bila. Kar je poznal deklet in žena, ni bila nobena tako lepa in nobena bi se ne upala v njegovo votlino . . .

Bil je izmučen in šibek, zopet je zaspal.

In kadar koli se je prebudil, je zagledal najprej sonce, kakor da se vrstijo samo dnevi brez noči, potem tujo, neznano žensko in otroka. In ženska se je vsakikrat dvignila, mu dala zdaj jedi, zdaj pijače; kdaj pa kdaj mu je preobvezala rano in mu položila nanjo dšeče, med kamni stolčene zeli.

Naglo so se mu vračale moči. Ko se je poslednjič prebudil, se je čutil krepkega in se je dvignil na ležišču. Rana ga ni več skelela, občutil je le srbečico.

Tedaj je ženska vzela otroka v naročje in se namenila iz jame.

“Kam? ” jo je vprašal razbojnik.

“Tja, kjer drugi čakajo moje pomoči, ” mu je odgovorila.

“Povej mi vsaj, kdo si? ”

“Kajetan, ali me res ne poznaš? ”

To je rekla in se v trenutku vsa spremenila. Postala je srebrna, srebrna tudi v obraz, bila je Marija, ki je zlatega Jezuščka držala v naročju.

Razbojnik je bil v vročici izgubil spomin, tedaj mu je preteklost znova stopila pred oči. Razumel je, kaj se je zgodilo. Spoznal je Mater božjo iz oltarja v Čeda-

du; vzel ji je bil Jezuščka, ona pa je z materinsko ljubeznijo šla za njim, mu stregla in ga zdravila. Iz velikega, svetlega spoznanja mu je globok kes navrhal sreco.

“Odpusti mi! ” je zaječal in padel na kolena.

“Odpustila sem ti, ” mu je rekla Marija. “Stori, da ti bo odpustil tudi Bog in ljudje, ki si jim naredil krvico! ”

“Kaj naj storim? ”

“Pojdi, spovej se jim svojih hudodelstev, prosi jih odpuščanja! Spokori se! ”

“Ne bodo mi odpustili! ” je zastokal razbojnik. “Umorili me bodo! ”

“Sam si moril, a se bojiš umreti. ”

“Ne bom utegnil delati pokoro in se zveličati. ”

Marija, ki se je s Sinom v naročju svetila kot nebeska luč, je nekaj časa molčala.

“Ne boj se! ” mu je slednjič dejala. “Pomorem ti! ”

In z Jezusom na rokah je stopila iz jame, odšla po belih skalah, po najhujši strmini, kakor da jo nosijo nevidne peruti.

Razbojnik Kajetan se je za njo spuščal v dolino. In ljudje, ki ga ob belem dnevu še nikoli niso videli na cesti, so se mu zdaleč čudili. Marije niso videli; opazili pa so žarko svetlubo, ki je plavala pred njim, a on je skrušen hodil za njo in izginil na beli cesti.

Razbojnik in Marija sta dospela do Čedada in stopila skozi mestna vrata. Straže ni bilo, ulice so bile prazne, žive duše ni bilo na njih, izza streh pa se je dvigal dim, gorela je cerkovnikova hiša.

“Pojdi in pomagaj! ” je rekla Marija razbojniku.

In tako sta se ločila. Marija je odšla po praznih ulicah, med hišami proti cerkvi, stopila na oltar, ki ga je bila zapustila pred tednom. Razbojnik pa se je opotekel proti pogorišču.

Streha hiše je bila že pregorela, skozi okna so silili plameni, valil se je dim in so se usipale iskre. Vse mesto je bilo v krov, a ljudje so bili brez moči, pred ognjem so branili le sosedne hiše, v gosti množici so stali krog in vzklikali.

Iz vzklikov je razbojnik izvedel, kar mu je bilo že znano, da so cerkovnika našli mrtvega za cerkvenimi vrati. In še tisto, česar ni vedel, da mu je žena od žalosti umrla. Zdaj mu gori hiša. In to še ni bilo najhujše. V goreči hiši je ostal njegov edini otrok, nihče ga ne more rešiti.

Ko je Kajetan to slišal, je planil skozi dim in plame, izginil v goreči hiši, čez nekaj trenutkov se je prikazal z otrokom v naročju.

Vzeli so mu ga iz rok in od veselja vpili.

Tedaj je nekdo razbojniku pobliže pogledal v obraz in ga spoznal.

“Poglejte ga! ” je zakričal. “Ali ni to razbojnik Kajetan? ”

"Prav praviš," mu je pritrdil Kajetan s trepetajočim glasom. "Razbojnik sem."

"Ha!" so zavpili možje. "Tu je, negodnik! Zgrabite ga! Vrzite ga v ječo! Na vislice z njim!"

"Pustite ga!" se je oglasila neka mati. "Ako je delal slabo, zdaj mu bodi odpuščeno. otroka je rešil iz ognja."

Pritrjevale so ji vse ženske, oglasilo se je tudi nekaj moških glasov.

Razbojnik pa se je, iz lastnega nagiba, do dna duše skesan, in ker mu je Marija tako rekla, javno, pred vsemi obtoževal zločinov.

"Moril sem, ropol in kradel," je našteval, "v vseh in v mestih, kmetom in meščanom, domačinom in tujcem . . ."

"Čujte!" so se znova oglasili klici. "Ali ga slišite? Sam se obtožuje in kliče kazen na svojo glavo . . . Zgrabite ga, da nam ne ubeži!"

"Nikar!" so prosile matere. "Morda je res, kar pravi, a poglejte nedolžnega otroka! Kateri izmed vas je storil večje dobro delo?"

"Zlatega Jezuščka sem bil ukradel," je nadaljeval Kajetan. "Temu otroku, ki sem ga rešil, sem ubil očeta . . . Odpustite mi!"

Tedaj pa so se tudi materam zakrknila srca.

"Nesrečni človek!" so vpile, "Nedolžnemu otroku si ubil očeta. Njegova kri na tvojo glavo!"

"Odpustite mi!" je prosil razbojnik.

"Nič odpuščanja! Pobijte ga! Obesimo ga!"

Množica je zavalovila proti njemu, ki je stal bled in nepremičen, iztegnile so se roke. Zgrabile so ga, v trenutku je zvezan stal pred njimi.

"Brez sodbe me ne smete umoriti."

"Ha!" so kričali. "Ali ga slišite? In ti si brez sodbe ubijal nedolžne ljudi. Brez sodbe in brez vsake krvide. V ječo naj te vržemo, da nam utečeš? Pa saj je tu mestni sodnik. Sodi naj gal!"

Pristopil je mestni sodnik. Res ni bilo strogo po postavi, da bi ga sodili na ulici brez preiskave kot psa. A bal se je razsrjene množice. Sicer pa se je razbojnik sam obtožil zločinov in jih priznal.

"Razbojnik Kajetan," je spregovoril s tresočim se glasom, kakor da bere obsodbo, "ki je moril in ropol po vseh cestah naše dežele in sam priznal svojo krivdo, je po zakonu obsojen na smrt na vešalih . . ."

Razbojnik Kajetan je sklonil glavo.

Možje pa so ga odvedli pred mestno obzidje, kjer so stale vislice, da na mestu izvršijo smrtno obsodbo. Množica je v procesiji drla za njim, tudi otrok, ki ga je bil razbojnik rešil iz ognja in ga je neka ženska vodila za roko.

In ko je Kajetan stal pod vešali, na katere je krvnik privzel vrv, ga je obšla smrtna groza, kaplje mrzlega potu so mu stopale na čelo. Šele tedaj je do konca

spoznal, koliko muk so pretrpeli vsi oni, ki jim je kdaj koli nož nastavil na vrat. In niso imeli niti časa, da bi se pokesali svojih grehov in svojo dušo priporočili Bogu. Tedaj je tudi njega obšel strah pred večnostjo.

"Pripeljite mi vsaj duhovnika, da se spovem svojih grehov," je zaklical.

"Nič! Le prevaril bi nas! V peklu najgori!"

Krvnik se mu je že približal z zanko, tedaj se je spomnil Marije, ki mu je obljuhila svojo pomoč. Ali ga je res pozabilo?

"Marijal!" je zavpil iz dna duše.

Tedaj je pritekel nekdo in zakričal: "Marija se je vrnila!"

Na ta klic so ljudje v trenutku pozabili na razbojnika. Ko je bila Marija izginila, so verjeli, da jih je zapustila, ker se je v cerkvi zgodil zločin. Bili so obupani zaradi tega, pričakovali so vsega hudega, prerokovali bolezni in nesreče. Novica, da se je Marija zopet vrnila, jih je navdala z začudenjem in radostjo. Vsi, moški in ženske, starci in otroci, celo mestni sodnik in krvnik so se zgrnili proti cerkvi.

Razbojnik in otrok, ki je bil rešen iz plamenov, sta sama ostala pod vešali.

"In ti – ali mi odpustiš?" je vprašal razbojnik.

Otok se mu je sladko nasmehnil.

"Odpustil si mi. Hvala ti! Zdaj me reši še vezil!"

In otrok mu je razvzel vrv, ki mu je ovijala roke. Potem ga je zgrabil za prst in odšla sta nazaj v mesto, po praznih ulicah, mimo hiše, ki je bila medtem pogorela do tal. In ni bil razbojnik, ki je vodil otroka, ampak je otrok vodil razbojnika.

Dospela sta do samostana. Kajetan je potrkal na vrata.

"Kaj bi rad, popotnik?" so ga vprašali.

"Ne vem," je odgovoril razbojnik. "Nisem prišel iz lastne volje, a otrok, ki ga vidite, me je pripeljal. Sirota je; morda hoče, da se ga usmilite in ga vzgignite v služabnika Gospodovega."

Redovniki se niso nič čudili, nič vpraševali, sprejeli so otroka.

"Storili bomo, kakor je božja volja," so dejali.

Kajetan je odšel. Medtem, ko so se množice gnetle v cerkvi, v vzklikih in solzami pozdravljale Marijo, je neopažen zapustil mesto.

Poslej se je še večkrat vračal, a ga nihče ni spoznal. Trud in delo sta ga bila sključila, brada mu je močno osivela, na obrazu so se mu poznali sledovi prečutih noči, pokore in molitve.

Vsakikrat je potrkal na samostanska vrata in izročil, kar je prinesel v bisagi.

"Za otroka, ki ste ga vzeli v oskrbo in vzgojo," je rekel.

In ni nikoli čakal zahvale, naglo je odšel.

Poslednje dni svojega življenja, ko ni mogel več dečati, je zopet prebil v Landarski jami. Ne več kot razbojnički, ampak kot puščavnik. V votlini je postavil oltar v čast Mariji, po ure in ure je preklečal pred njim, vzdihoval in molil.

Cerkovnikov sin, ki je rasel v bogaboječnosti in modrosti, je postal duhovnik. In ko je prvič maševal,

je med povzdigovanjem zletel iz Landarske jame bel golobček in splaval pod nebo.

Ljudje ob Nadiži, ki so to videli, so stopili v votlino in našli puščavnikovo truplo. Spoznali so, da je to nekdanji razbojnički Kajetan. Roke so mu bile prekrižane na prsih, na licih pa mu je počival nasmej božjega odpuščanja in poveličanja.

Cerkvica
v Landarski skali

Pogovor s prof. Lojzetom Peterletom, predsednikom SKD

Med in ovca za predsednika

„Moja vlada je opravila temeljno delo pri postavljanju neodvisne slovenske države.“

K slike:
Prof. Peterle
ljubi petje
in glasbo

Ko boste
to brali, bo
obisk predsednika
prve slovenske demokratične vlade in
voditelja Slovenskih krščanskih demokratov za nami. Ker ravno končavam s hudo zamudo to izdajo Misli, bo več o njegovem obisku med nami prihodnjič. Tale razgovor naj vas vsaj malo seznaní s prof. L. Peterletom. — Ur.

Malo kmečko robat in skoraj po vseh teh prigodah predsednikovanja nezaupljiv in možato dolenjski, s prirojeno iskrico humorja in trpežen, kakor se spodbobi za strankarskega prvaka, in seveda uglajen in kultiviran mestni gospod, pa vendar z zdravim jedrom prebrisane politika.

— Če bo okroglo, bo lopata, če pa bo špičasto, bodo vile . . . Kako se je vse to skupaj zapičilo in zaokrožilo po dveh letih vašega vladanja? Bili ste prvi zvezdnik mlade slovenske države. Zdaj pa ste samo predsednik krščanskih demokratov. Je bil sestop z vlade razočaranje?

Razočaranje? Ne! — reče, pa se že pri naslednji besedi premisli in pravi:

Je dolga zgodba na to temo. V nekem smislu bi bilo potrebno govoriti tudi o razočaranju. Mislim na politične partnerje, pri katerih res nisem računal, da bodo izstopili z vlaka, ki je peljal v pravo smer.

Tisto o vilah in lopati je tako kot: kar bo, pa bo — mislim na prvo nezaupnico. Voljč ni ponujal nič novega in tudi pri drugih mandatarjih ni šlo za revolucion-

narne novosti. Zdaj sem kar zadovoljen, da je stvar za mano. Malo več se posvečam družini in tudi političnega dela je dovolj.

— *Malo nenavadno, ampak izkazalo se je, da sem bil najbrž edini na svetu, ko sem vam kakšno leto pred volitvami osebno prerokoval, da boste postali prvi predsednik slovenske države. Verjamete v jasnovidce in kakšne zvezde so se vam prikazovale v času vladanja?*

Res je bilo vsaj leto prej. S Petrom Kovačičem sva sedela v gostilni pri Mačku, ko ste prišli mimo in med drugim rekli: "Ti boš predsednik vlade!" In zgodilo se je. Tudi na jasnovidnost dam nekaj. So ljudje, ki imajo ta dar. Ne vem, če ga imate vi, vendar vaše besede so se uresničile. Zvezde med mojim vladanjem so bile dobre, saj smo v tem času napravili veliko dobrih stvari.

— *Zdaj pa zares. Na šentviškem pevskem Taboru svatih pogovarjala o družinskem petju in še posebej o vaši družini, kjer vi prepevate. Pa ni bilo pravega časa za takšno srečanje. Petje je vaša posebna ljubezen, vtkana v vaš človeški in slovenski značaj. Kaj v resnici menite o petju in tudi o usodi pevskega Tabora, ki mu sojenice niso naklonjene?*

V svetem pismu piše, da je bila na začetku Beseda. Po mojem je bila prva beseda zapeta. Petje je zame nekaj izjemnega, je posebno človekovo izrazilo in o njem veliko pove.

Rodil sem se v krajuh, kjer se še zmerom prepeva in kjer ima dober pevec med ljudmi vedno dober glas. Poseben pomen zame in za mojo družino pa ima družinsko petje, ki na svojstven način povezuje družino. Vsi pri nas smo pevci. Tudi mama in oče in sestre in bratje; in kadar nanese, da se dobimo skupaj, tudi zapojemo. Kar petnajst let sem prepeval v zboru Anton Förster. Zdaj pa imam družbo prijateljev in če je le mogoče, skočimo kdaj na kakšno podoknico ali pa do kakšnega jubilanta. Za pesem se vedno najde čas. Trdno verjamem tudi v naš največji pevski zbor pod milim nebom v Šentvidu pri Stični. Ljudje, ki jih drži pokonci tako močna ideja, kot je pesem, ne popustijo.

— *Po vsem, kar se je dogajalo v zadnjih mesecih, že kar histerično gonjo proti vaši osebnosti, ste postali še bolj priljubljeni, ko ste se rokovali s svojimi poraženci in tudi zmagovalci. Je pa tudi veliko očitkov na vaš račun, saj zadnja leta slovenskega političnega življenja le niso bila več boljševiško enoumje?*

Poglejte, kako hitro se vse pozabi. Moje začudenje izhaja iz mojega pogleda na delo in dano besedo in moje pojmovanje demokratičnih pravil igre. Rad

opravim delo do konca. Koalicija Demos pa tega dela zaradi lastnih političnih trenj ni zmogla. Ta politična hysterija ima seveda več korenine, sicer se ne bi tako trudili, da bi tik pred volitvami za vsako ceno hoteli zamenjati vlado. Seveda ni šlo toliko za vlado kot za moje ime, saj je kar polovica stare vlade ostala.

Nekaterim krogom preprosto ni všeč, da so krščanski demokrati prevzeli predsedstvo vlade. Gotovo pa je ta vlada opravila temeljno delo pri postavljanju nedovisne slovenske države. Ob tem ključnem uspehu je razumljivo, da pozabljamo na odpravo takih bremen, kot so bili misteriozna Kočevska Reka, prepovedani Kočevski Rog, politična policija (UDBA), ukinitev rudnika Žirovski Vrh, in veliko bi se dalo še naštrevati. Vladi se očita, da smo premalo napravili na gospodarskem področju; seveda bi rad poudaril, da je imelo osamosvajanje ves čas tudi gospodarsko vlogo. Pomišlite, kje bi bilo danes, če ne bi v okviru osamosvajanja uvedli lastnega denarja! To je bilo izrazito gospodarsko dejanje. Glede revanšizma, ki mi ga nekateri ocitajo, pa tole:

Rad bi spoznal primer revanšizma, ki ga je mogoče povezati z mojim imenom. Še naprej pa se bom trudil za popravo krivic, ki jih v prejšnjem sistemu ni bilo malo.

— *Ne vem, če je res rojen politik, ampak tudi kot zaprisežen kristjan nosi odgovornost za vsa svoja dejavnja, zato vprašam: Gospod Peterle, ste v resnici veren človek, kristjan, a kaj je za vas kristjan, če vemo, da so tudi kristjani lahko hudo grešni ljudje in da jih je veliko, ki vero le izkoriscajo?*

Bolj pošteno bi bilo reči, da bi bil rad kristjan, kot pa da sem kristjan. Zame kristjan ni tisti, ki bi se imel za kaj več od koga drugega, ampak tisti, ki bi moral v skrbi za človeka tekmovati z drugimi. Glede skušnjav in grešnosti smo si bolj ali manj enaki. Vsi imamo podobno človeško naravo. Razlike se pokažejo v načinu odzivanja na izzive časa . . .

— *Besede pa še iščejo naprej, v času kataklizme in balkanske groze, ko je odpovedal tudi krščanski etos svetovnih politikov in tečejo potoki nedolžne krvi, je resnično prizadet tudi Lojze Peterle?*

Evropska in svetovna politika sta podcenjevali balkansko "komšlustvo" in v etičnem smislu so padla na izpit u tudi velika politična imena, saj igra interesov res ne kaže na kakršenkoli moralni ali krščanski etos. Tudi prave solidarnosti glede beguncev ni čutiti. Prej bi rekeli, da navijajo ploščo – želeti ste, poslušajte! Žalostno je, da se tej umazani vojni ne vidi konca in kaže, da ne bo obšla nikogar v bivši Jugoslaviji.

— *Kako pa je z vašim publističnim delom? Včasih ste bili urednik revije 2000 in mesečnika Tretji dan.*

Zanima me, kako se na Slovenskem uveljavlja krščanska filozofska misel.. In kakšna je vaša ocena slovenskih časopisov?

Bil sem odgovorni urednik revije 2000 in glavni urednik mesečnika Tretji dan. Pisal sem v različne časopise. Nesreča mojega predsednikovanja pa je bila v tem, da je vse to delo usahnilo, če ne upoštevam priložnostnih govorov.

Nikoli si nisem predstavljal, da bi marksistično ideologijo lahko zamenjala kakšna druga – recimo krščanska linija. Ves čas pa sem bil za to, da morajo imeti različne smeri vse možnosti izraza ozziroma normalnega uveljavljanja. Za krščansko filozofsko misel je seveda slovenski prostor sedaj bolj odprt.

Pluralizacija časopisov pa se odvija počasi. Ne morem soditi kar počez, navsezadnje je pri vsakem časopisu mogoče brati dobre in slabe prispevke. Skoraj pri vseh časopisih so na odgovornih položajih ljudje, ki so bili izbrani po bivših političnih merilih in se v dveh letih res ne morejo predrugačiti. Kot predsednik vlade nisem bil za trdo roko. Zakorakali smo v nov čas. Poti nazaj ni. In tudi tu bo tržišče opravilo svoje. Prepričan sem, da bodo ljudje bolj brali tiste časopise, ki bodo imeli bolj pošten odnos do resničnosti.

– Tu sva pri njegovi rojstni vasi in Dolenjski in Koroski, na ketero je še posebej navezan.

Rodil sem se v Čužnji vasi pri Trebelnem ob robu gozda v samotni kajži kot prvi otrok in vesel sem, da sem preživel rano mladost v tistih odmaknjenih kra-

jih, kjer so nekateri starejši možakarji še prižigali pipo s kresilnim kamnom. Zato imam srečo, da sem doživel slovenskega človeka na vseh ravneh in slojih: od kmeta do meščana, od reveža do bogatina. Zato mi ni težko razumeti takšnega ali drugačnega človeka. Seveda smo bili doma verni in to dedičino sem odnesel s seboj.

Ko sem se naučil brati, je bila moja prva knjiga Gremo v Korotan. Ta knjiga me je čustveno povezala s Koroško in kasneje sem jo vsa leta pridno spoznaval in obiskoval. Rad pa imam vse slovenske pokrajine, posebno tiste z vinogradi . . . In rad si zapojem: po polju že rož'ce cvetejo.

– Pa družina?

V družini nas je pet. Žena Branka, otroci Neža, Ožbej in Meta. Imamo trinajst let starega golfa in stajujemo v triinpolsobnem stanovanju za Bežigradom v Ljubljani.

– Lojze Peterle ima tudi dvanaest panjev čebel in ovco, ki so mu jo podarili krščanski demokrati iz Ilirske Bistrike. Nekaj skulptur in slik, ki jih je dobil v dar kot predsednik vlade, in neomejeno voljo delati naprej.

Zobe so mi že uredili, sedaj si bom vzel teden počitka, potem pa k družini in stranki ter seveda na volitve. Ljudje pravijo, da nam ne kaže slabo. Pa me res zanima, kaj bi mi ob tej priložnosti prerokovali pri Mačku?

LADISLAV LESAR

(V Kmečkem glasu, 9. julija 1992)

NAŠI POKOJNI – V sredo, 27. maja 1992, je v kraju Batmans Bay, NSW, umrl ALOJZ LUIGI SKOK. Rojen je bil leta 1931 v Kožbani (Goriška Brda). Ob smrti zapušča ženo Danico in sina Marka. Pogrebne molitve za pokoj njegove duše so bile opravljene v tork 2. junija v Northern Suburbs kremotariju, Ryde, NSW., nato je sledila upeljitev. Več podatkov žal nimam na razpolago.

Dne 20. junija je v Leighhardtum umrla MARGARET KRANER r. Kmetec. Rojena je bila 1. jun. 1957 na Ptuju. Tu zapušča moža Davida in Štirinajstletno hčerko Ingrid. Pokojnica je bolehalata tri leta ter se zdravila v Prince Alfred bolnišnici v Camperdownu, a rakova bolezen je bila neizprosna. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v sredo 24. junija, nato je sledila upeljitev. Pepel sta mož in hčerka odnesla v domovino, kamor sta se vrnila za stalno dne 9. julija.

Dne 22. junija je na svojem domu v Badgerys Creek-u, NSW, umrl JURIJ ELŠNIK. Rojen je bil 17. januarja 1917 pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Leta 1948 seje v kraju Pernek na Muri v Avstriji poročil z Amalijo Konrad, ki je po rodu od Sv. Ane v Slovenskih goricah. V Avstralijo sta prispela naslednje leto, 1949. Živila sta v Maryongu, v Sydneyu, nazadnje pa v Badgery's Creek-u, kjer sta si ustvarila malo farmo z živino. Pred dobrim letom je zbolela žena Amalija, preživelata dolge mesece v Westmead bolnišnici; nato v Lotty Stewart zdravstvenem domu in končno v starostnem domu v Fairfieldu. Nekaj zadnjih tednov je preživelata doma, kjer je Jurij z vso ljubezni in prizadevnostjo zanjo skrbel in ji stregel. Bil je znan kot oseba polna srčne dobrote. – Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v ponedeljek 29. junija, nato smo pokojnikove zemske ostanke spremili na novi del našega pokopališča v Rookwoodu.

V petek 3. julija je umrl RAFAEL LAVTAR, rojen v Škofji Loki 5. novembra 1941. Leta 1961 se je v Traiskirchenu v Avstriji poročil s Frančiško Polončič. Po prihodu v Avstralijo sta po nekaj mesecih prišla iz Bonegille v Matraville Hostel v Sydney, kjer se je Rafko zaposlil v tovarni Morris avtomobilov. Preselila sta se v Surry Hills, a kmalu kupila lastni domek v Chippendale. Zadnjih deset let je Rafko delal kot operator glijotine v tovarni Rigby Jones v Smithfieldu. V zakonu se jima je rodila hčerka Lidija, zdaj poročena Galbraith, in sin Peter. – Pokojni Rafko je bil vesele narave ter je imel zato veliko prijateljev. Do nedavnega je bil vodja zabavnega ansambla "Fantje treh dežel". Bil je tudi član naše igralske družine ter je v predzadnji igri, Martin Krpan, odlično zaigral vlogo Brdavsa. Zdaj pa smo se morali od njega posloviti: najprej pri pogrebni masi v naši cerkvi v četrtek 9. ju-

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,

St. Raphael Slovene Mission,

313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)

Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne

St. Raphael Convent,

311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160

Telefon: (02) 682 5478

lij, nato pa na našem novem delu pokopališča Rookwoodu.

V četrtek 9. julija je v Canberri umrl IVAN KATČIČ, ki je več let bolehal za Parkinsonovo boleznjijo. Pokojnik je bil rojen v Ratečah pri Škofji Loki kot sin Jakoba in Ivane r. Jazbec dne 9. septembra 1907. Leta 1942 se je v Lescah na Gorenjskem poročil s Frančiško Čarman, ki je po rodu od Sv. Ane nad Tržičem. V Avstralijo sta prišla 9. avgusta 1950 ter si pripravili domek v Narrabundah, ACT. Pokojnik je bil vseh enih indvajset let delovne dobe zaposlen na žagi v Kinstonu. Zadnji dve leti je moral večkrat v bolnišnico, kjer pa je bil doma, je žena zgledno lepo skrbela za njim. Leta zadnjih nekaj tednov je bil v "Jundalee Nursing Home", kjer je tudi dotrpel in umrl. Pogrebna maša je bila opravljena v farni cerkvi v Narrabundah dne 13. junija, pokopan pa je bil na Gungahlin pokopališču v Mitchell, ACT. Poleg žene Frančiške zapušča tudi hčerko Doro por. Calvo ter vnuka Adrijana in Daniel.

V soboto 25. julija je v bolnišnici v Hornsby, NSW, umrla MARIJA IŽANC, r. Skvarča, doma iz Slavini pri Postojni dne 19. julija 1935. Njeni starši so bili Andrej in Marjeta r. Bole. Leta 1959 se je v Paddingtonu poročila: njen mož je postal Franc Ižanc, po rodu iz Senožeč pri Sežani. Poleg njega zapušča tudi hčerko Margaret, vnučka Damiana in Kieranu, na danomačiji v Slavini pa še sestro Lojzko. – Pokojna Marija je bila od leta 1986, ko se je pojavila težka sladkorina bolezen, velika trpinka. Tri leta kasneje so ji potrebljene amputacije prsta na nogi hoteli ustaviti gingreno. Ta amputacija so se nadaljevale in končno je leta 1991 izgubila nogo. Prestala je šest operacij in preživelata v zadnjih treh let kar šestnajst mesecev v bolnišnicah. Le nekaj dni pred smrtno je dobila umetno nogo ter se z veseljem začela učiti hoditi, a med vajo jo je neprizakovano zadela kap. Komaj nekaj ur pred smrtno

prejela svete zakramente. — Pogrebna maša je bila v naši cerkvi v sredo 28. julija, sledila ji je upelitve, upel pa položen k počitku na novem delu našega pokopališča v Rookwoodu.

Vsem sorodnikom omenjenih pokojnikov in pokojnic iskreno sožalje. Naj jim bo Sveti Duh Tolažnik uteha ob izgubi dragih, in tolaži naj jih Mati božja, ki je stala pod križem svojega Sina, ko je umiral!

Vrsta pokojnih je tokrat predolga, zato se bomo postali (Darko Škoberne, Anton Pisk, Terezija Otorepec, Roza Tomšič, Marija Kuščer, Srečko Basioli in Magda Hreščak) spomnili v prihodnji številki.

KRSTI — Dvojčka **Damian** in **Kieran Morgan**, Concord, NSW. Oče John, mati Margaret r. Izanc. Damjan sta bila botra Gordon Reid in Judy Sanders, Kieran pa Steven Warn in Louise Wadick. — Kapela v rehabilitacijskem centru "Lady Davidson", North Turramurra, NSW, dne 31. oktobra 1991.

Christopher Mark Phillips, Pindari Hills, Qld. Oče Mark Ac, mati Leanne Shirley Phillips. Botrovala sta Jason Chantler in Tanie Christine Ac. — Cerkev Srca Jezusovega, Clear Island Waters, Qld., 26 marca 1992.

Justin Dimech, Merrylands, NSW. Oče Steven, mati Erna r. Črnčec. Botra sta bila Rudi Črnčec in Carol Dimech. — Sv. Rafael, Merrylands, dne 6. junija 1992.

Jesse Franc Družinec, Colyton, NSW. Oče Drago, mati Erika r. Gomboc. Botra sta bila Gary Miller in Lenore Bailey. — Sv. Rafael, Merrylands, dne 28. junija 1992.

Joshua Willem Bleesing, Merrylands, NSW. Oče Martin, mati Jenny Stanislava r. Stariha. Botrovala sta Andrej Konda in Olga Gomboc. — Sv. Rafael, Merrylands, dne 19. julija 1992.

Tania Licciardello, Bonnyrigg, NSW. Oče Carmelo, mati Romana r. Beljan. Boter je bil Dominic Ruggiero, Donna Ruggiero pa je bila krščanska priča krsta. — Sv. Rafael, Merrylands, dne 25. julija 1992.

Novokrščenim otrokom, njih staršem in družinam ter botrom naše iskrene čestitke. Bog daj, da bi ti otroci res napredovali v milosti pri Bogu in pri ljudeh!

POROKI naj omenim dve: **Ernest Deny Erzetič**, Concord, NSW, sin Ivana in Katarine r. Zoretič, rojen v Coomi, NSW, krščen v cerkvi sv. Monike, Footscray, Victoria, in **Anna Maria Vecchio**, Croydon, NSW, hči Salvatorija in Ignacije Marije r. Pagano. — Priči sta bila Mark Solomon in Carmen Ginardi. — Sv. Rafael, Merrylands med poročno mašo dne 7. junija 1992.

Dominik Dobaj, Blacktown, NSW, sin Ivana in Amalije r. Šmigoc, rojen v Blacktownu in krščen v naši cerkvi sv. Rafaela, Merrylands, in **Sonia Tartaglia**, Blacktown, NSW, rojena v Morwellu, Vic., krščena v cerkvi sv. Vincencija, Morwell East. Hčerka Geraldta

in Rosette r. Accardo. Priči sta bila Lam Do in Laura Torrieri. — Sv. Rafael, Merrylands, med poročno mašo dne 13. junija 1992.

Obema paroma ob čestitkah želimo, naj ju spremlja božji blagoslov na vseh življenjskih poteh!

ROŽNI VENEC ob kipu Fatimske Marije bo spet na sporedu v mesecu oktobru. Če želite, da Marija obiše tudi vaš dom, napišite svoje ime na katerega še prostih dnevov v oktobru. Priporočamo vam, da tudi sicer redno opravljate to lepo molitev. Saj se zavedamo, da svet in mi z njim doživljamo hude pretrese. Z zaskrbljenostjo opažam, kako se marsikje po naših družinah rahljajo družinske vezi. Družina, ki moli skupaj, ostane skupaj! Mesec oktober naj nas spet spomni na družinsko molitev rožneg venca.

18. MLADINSKI KONCERT bo najbrž že za nami, ko boste to brali. Letos je Melbourne gostitelj tega srečanja, ki ga že tako dolgo vrsto let prirejajo naša tri verska središča. Slovenska mladinska skupina (The Slovenian Youth Group) v Melbournu in Slovenian Youth Productions v Sydneju so tudi letos skrbeli za dobro organizacijo koncerta, društvo "Planica" pa je dalo na razpolago dvorano za ta nastop mladine iz raznih krajev Avstralije. Starši naj bi skrbeli, da bo naša mladina dobila za svoje nastope dovolj spodbude in vsestranske podpore. Le tako bodo ti koncerti še dolga leta privabljali mladino k sodelovanju in poživljanju naše slovenske pesmi.

PRAZNIK VSEH SVETIH pride letos na nedeljo 1. novembra. V Merrylandsu bo ta dan sveta maša samo ob osmi uri zjutraj, vigilna pa na predvečer ob sedmih. Ves mesec november je posvečen spominu in molitvi za naše rajne.

MAŠA NA POKOPALIŠČU (stari del) v Rookwoodu bo na nedeljo 1. novembra ob deseti uri dopoldne. Prosimo, da očistite in olepšate grobove na obeh delih. Po maši bo duhovnik blagoslovil tudi grobove na novem delu. Sorodnike na novem delu pokopanih rojakov naprošamo, naj prispevajo po svojih močeh, da bodo čim prej posajena drevesa ob robu te naše nove božje njive.

NASILJE NAD GROBOVI — Večkrat sem že o tem pisal na tem mestu. Še vedno se zgodi od časa do časa, da se vandali brez srčne kulture in brez pietete do pokojnih znesejo nad grobovi. Tako početje obsoja vsakdo, naj bo veren ali neveren. Že v stari zgodovini je veljalo načelo, da sovražnik po smrti ni več sovražnik in ga je treba spoštovati. Pokopališča pa so veljala za svete kraje, kjer je celo od oblasti preganjani našel varno zatočišče. — Da se izognete poškodbam na spomenikih svojih grobov, vam svetujem, da pri naroča-

nju nagrobnikov izberete čim enostavnejse oblike, da so tako morebitne poškodbe po vandalih minimalne.

In ker že govorimo o nagrobnih spomenikih: menim, da je samo po sebi razumljivo, naj bo napis ali vsaj del napisa gotovo v slovenščini, vsaj na našem slovenskem delu pokopališča.

ŽEGNANJE V FIGTREE (Wollongong) bo na sam praznik Vseh svetih, na nedeljo 1. novembra. Čas bo objavljen kasneje. Kot navadno, bo tudi letos piknik. V nedeljo 8. novembra pa bo maša v Figtree odpadla, ker bom na dušnopaliskem obisku v Queenslandu.

SURFERS PARADISE bo imel slovensko službo božjo v soboto 7. novembra ob 7.30 zvečer. Po maši bo običajno srečanje, kraj pa še objavljen. Zahvala rojakom, ki so doslej sprejeli srečanje na svoje domove.

BRISBANE: slovenska maša bo v nedeljo 8. novembra ob 11.30 v cerkvi Matere božje, vogal Peel in Merivale Sts., South Brisbane. Pričakujem vas v velikem številu, saj se bomo še posebej spomnili naših rajnih.

CORNUBIA — Na slovenskem gričku se bomo zbrali v nedeljo 1. novembra ob tretji uri popoldne ob spominski kapelici. Imeli bomo bogoslužje božje besede s prošnjami za rajne. Naslov je: 146 Redland Bay

Road, Cornubia. Vsí ste vabljeni k udeležbi!

DUHOVNA OBNOVA ZA ŽENE IN MATERE je na sporedu od petka 11. decembra do nedelje 13. decembra. Kraj: Mt. Schoenstatt, Fairlight Road, Mulgoa. Prijavite se lahko pri nas po maši v zakristiji, ali pa pokličite Danico Petrič (tel. 688 1019). Celotna oskrba stane 65 dolarjev za vsako osebo, če sta dve sobi, katera želi imeti svojo sobo, pa je pristojbina 70 dolarjev. Vsota se zmanjša za pet dolarjev, če prinesete s seboj svoje rjuhe in prevleko za zglavnik.

Duhovno obnovo bo vodil frančiškanski pater Kristofor Cimerman, ki bo prišel iz Ljubljane na pomoci za praznike.

CANBERRA ima slovensko mašo v nedeljo 18. oktobra, nato spet 15. novembra in 20. decembra, kar kor tudi na božični in novoletni dan. Vedno ob šestih uri zvečer.

NEWCASTLE pride za slovensko mašo na vrsto na prvo adventno nedeljo, 29. novembra, ob sesti uri zvečer v Hamiltonu.

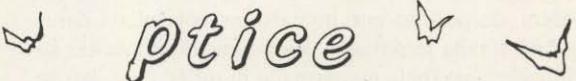
FIGTREE ima slovensko službo božjo običajno vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu ob petih popoldne. V oktobru pa je sveta maša z rožnovensko poobožnostjo tudi vse srede ob sedmih zvečer.

P. VALERIJAN

Ko letajo

Ko letajo ptice pod sinjim nebom
moje dežele,
jim dajem pozdrave za daljne širjave
sveta, ki ga dobro poznam.

Argentinskim Slovencem, ki ohranili so jezik,
vse naše, vse kar nam je sveto.
Ameriškim bratom, od vzhoda pa do Pacifika,
od mrzle Kanade do južnoameriških pamp
in ne nazadnje ponosnim Avstralcem, zgubljenim
v prostranstvu puščav in divjega buša.
Tamkaj sem živel in še bom z njimi delil
te razdalje in sončni žar!

A moje srce je tu, kjer sem zdaj,
v zelenju domačih gozdov, pod ledeniki Alp,
na Krasu kamnitem, sredi dolenskih goric,
pod Štajersko goro Oljko in pod topoli Prekmurja.

Oh, Slovenija, moja dežela, ljubica moja,
moje srce!

Najdi vendor že pot brez zmot!

Ravno in svetlo pot
pravice in vere, moči in veselja,
sonca in petja, trdrega dela,
ki ublaži ga zvon Avermarije
zvečer,
ko sonce gre spet na obisk
v moj široki, avstralski mir.

Ing. IVAN ŽIGON,
Ljubljana, julija 1992.

IZPOD TRIGLAVA

KLJUB prvim demokratičnim volitvam hočejo komunisti (Komunistično partijo so preimenovali v Stranko demokratske prenove) obdržati vsa ključna mesta v vodstvu mlade države Slovenije. A vseeno je treba optimistično gledati v bodočnost. Kdor je pričakoval, da se bo po 45 letih diktature kar hitro vse uredilo, je pač pričakoval nekaj nemogočega. Vzelo bo celo generacijo in vrsto volitev, da bo demokracija zares sprejeta in bo v ljudeh minil strah preteklih let, ki večino še vedno muči.

Bomo videli, kaj bodo prinesle volitve proti koncu našega leta. Tudi s strani nas Slovencev izven meja natične domovine zavisi veliko, kakšen bo razvoj doma. Prav zato se komunisti bojijo dati volilno pravico slovenskim državljanom po svetu. Pa brez te pravice ne bomo naredili drugo pot v delu za volitve: s pismi navdušujemo sorodnike doma, naj se ne boje voliti in naj pri volitvah podprejo krščanske demokrate. Slovenija naj bo prostost zadiha kot krščanska in demokratična dežela. Šele ko se bomo dokončno rešili komunistične dediščine, bomo zadovoljni s samostojno Slovenijo, našo dragoo rodno domovino.

ŠKOFOVI ZAVODI v Šentvidu so spet last ljubljanske nadškofije. Odvzeti takoj v začetku nemške okupacije, so po vojni služili za zapore in mučilnico, vrnjenim domobrancem in nato za vojašnico. Zares nogočna stavba je danes v obupnem stanju, za kar so ob odhodu poskrbela jugoarmada in uničila vse, kar se je le dalo uničiti. Vzelo bo veliko časa in denarja, da bo v celoti uporabna. Za zdaj bodo popravili in uredili del stavbe, saj ima nadškofija v načrtu že drugo leto podpreti lastno klasično gimnazijo.

Stavba zavodov je stara okrog 90 let. Od začetka stoletja do leta 1941 je bila prva slovenska gimnazija. Dala je narodu stotine odličnih izobrazencev na vseh poljih, ki so bili naša elita. Med duhovniki iz teh zavodov je tudi ljubljanski nadškof Šuštar. Kot druge katoliške ustanove, so tudi škofove zavode vzdrževali iz lohodkov nadškofijskih gozdov, katere se zdaj nekateri v vradi tako branijo vrnilti lastniku.

LEPO SLAVJE so pripravili v nedeljo 19. julija svoemu župniku - osemdesetletniku. A **Vinko Zaletel** ni znan le kot župnik v Vogrčah na Koroškem, ampak in je bolj kot dolgoletni koroški kulturni delavec in svečevni popotnik, ki ga je leta 1973 s pokojnim škofom Leničem ob priliki svetovnega evharističnega kongresa

zaneslo tudi med nas v Avstralijo. Zdaj je v svoji fari slavil osemdesetletnico, že skoraj slep, a drugače še kar cilj. Po slovesnem somaševanju se je pred cerkvijo razvil domač spored petja, glasbe in deklamacij, zastopniki raznih svetnih in prosvetnih ustanov pa so se jubilantu zahvalili za požrtvovalno delovanje. Cela druština se je potem zbrala k agapi pred gasilskim domom, nato pa še v gostišču "Pri Florjanu", kjer se je ob izdatnem obedu nadaljeval spored.

Med gosti tega slavlja je bil tudi urednik MISLI. Jubilant mu je obljudil in pred odhodom v Avstralijo tudi res podaril svoja predavanja o Avstraliji s slikami in tekstom na traku. Zahvaljujemo se mu in mu tudi avstrijski Slovenci čestitamo k visoki obletnici. Vinko, Bog te varuj tudi v bodoče!

MOLITEV NA GORI je naslov knjige, katere avtor je tako z ozirom na besedilo kot tudi na čudovite fotografije izseljenški duhovnik v Belgiji in Holandiji, **Vinko Zakelj**. Ves izkupiček knjige je avtor namenil za hišo na Višnjah (Dom srečanj), ki se bo verjetno imenovala po velikem Slovencu Ehrlichov dom. S kupljenim hišo je Vinko Zakelj uresničil svojo dolgoletno željo ter se seveda zadolžil. Zamisel je vredno podpreti, saj bo po svoje doprinesla k temu, da se bodo romarji na to našo najvišjo in starodavno božjo pot počutili še bolj doma.

ŠTIRIDESETLETNICO obhaja letos verski tednik Družina, ki od svojih skromnih početkov povezuje verne slovenske ljudi doma in po svetu. Rojstvo tega časopisa ima datum 7. maja 1952. Najprej je izhajal na osmih straneh vsaka dva tedna – danes izhaja tedensko na šestnajstih straneh in z visoko naklado 70 tisoč izvodov. Družina je za svojo nalogo že od vseh težkih početkov imela usodo slovenskega naroda in ker je pogum najboljša politika, ji tudi vnaprej želimo veliko uspehov in božjega blagoslova.

DO KNJIGE imajo Slovenci zelo dobre odnose, kažejo posebne raziskave na tem polju. Kar 86% vprašanih ima svojo domačo knjižnico in od teh jih ima več kot 150 knjig 30%. Nad 60% slovenskega prebivalstva redno bere knjige, dočim obiskuje kinopredstave le 46% Slovencev. Raznih založnikov in knjižnih založb je v malo Sloveniji trenutno 150. A to število ni stalno: vedno se ustanavlja nove založbe, druge pa seveda prenehajo.

DOSLEJ tako pozabljenemu rojaku so ob 120-letnici rojstva odkrili ploščo na njegovi domačiji v Sakušaku pri Jurišincih. To je pionir kolesarstva, motorizma in avtomobilizma. **Janez Puh** (znan kot Johann Puch) je izumil sedanje dvokolo s pogonsko verigo, zmagovalna kolesa Styria, tricikel, motocikle različnih izvedb, različne izboljšave motorjev avtomobil

in celo zrakoplova. V svoji tovarni je že leta 1912 s 1100 delavci izdelal 16.000 koles, 300 motociklov in 300 avtomobilov. Prav bi bilo najti odgovor, zakaj je bil ta znameniti Slovenec tako dolgo pozabljen. "Tehnični um Janeza Puha je samo z enim razredom šole presegel stotine inženirjev," je ob odkritju spominske plošče je poudaril akademik dr. Anton Trstnjak.

BLAGOSLOVITVI novopozidane "triglavsko katedrale" – kapele na Kredarici je 19. avgusta prisostvovalo več kot 5000 planincev. Slovesnost je opravil nadškof dr. Alojzij Šuštar ob somaščevanju osemdesetih duhovnikov. Kaj podobnega Triglav še ni videl. Med zbranimi verniki so bili tudi član Predsedstva Republike Slovenije Ivan Oman, predsednik SKD Lojze Peterle, številni poslanci republiške skupščine, župani goorenjskih občin ...

Prvo Aljažovo kapelico so postavili leta 1896 ter je bila posvečena Lurški Materi božji. Prestala je vojno, a ideoloski nestrpneži in nasprotniki vere so jo leta 1952 skrivoma porušili. Leta 1987, ob priliki prve nadškofove maše na Kredarici, so prisotni planinci sklenili, naj bi namesto te postavili novo. O pripravah in zapletih bi se moglo napisati celo knjigo. Načrte je izdelal arhitekt Jože Marinko ob sodelovanju Vere Klepej, tedaj še študentke arhitekture. Za kapelo je nadškof tudi blagoslovil podobo "triglavsko Matere božje – Marije Snežne, ki je delo znamenitega slovenskega baročnega slikarja Fortunata Berganta iz leta okrog 1760. Kapeli jo je podaril Danijel Malenšek, tajnik Liberalne stranke, ki je bil prisoten in je tudi sam spregovoril o simbolnem pomenu slike.

Vemo, da bi do te prijazne gorske kapele ni prišlo brez brez ljubezni ter vztrajnega in požrtvovalnega dela dovškega župnika Franceta Urbanije. Pokojni Aljaž je gotovo vesel tega svojega vrednega naslednika.

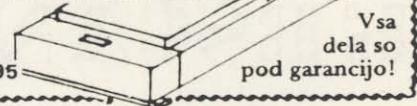
"**DOBREGA človeka iz Negove**" ni več. Ivan Kramberger je hotel spet kandidirati za predsednika Slovenije, kakor je na prvih demokratičnih volitvah pred dvema letoma. Imel je volilni govor v Jurovskem Dolu, nekaj kilometrov od Sv. Lenarta v Slovenskih gorah, ko ga je ustrelil domačin, 42-letni samski kmet

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

in lovec. Umrl je nekaj minut po strelu v osebnem avtomobilu, s katerim so ga hoteli prepeljati v lenarski zdravstveni dom. Po Sloveniji so se širile vsemogoste govorice, kdo naj bi bil za tem umorom, ki ga nihce ne more in ne sme zagovarjati. Govorili so celo, da je strel, ki naj bi seveda zgrešil, naročil Ivan sam zaradi publicitete, pa je strel po nesreči zadel in ga usmrtil. Sodna razprava je po priznaju in izjavah storilca pokazala, da ne gre za politični atentat ali kak dogovor, ampak za nepremišljeno dejanje ob osebni nenaklonjenosti čudaškemu Ivanu.

Ivan Kramberger je bil s svojim starim avto-modelom, svojo opico in potujočo prodajalno svojih knjig ter seveda s svojimi šaljivimi političnimi govorji znan po vsej Sloveniji. Pa tudi s svojim za bližnjega odprtim srcem, kar mu je dalo naziv "dobrega človeka iz Negove".

SREČANJE TREH DEŽEL je bilo letos na Rakovniku v Ljubljani, pri baziliki Marije Pomočnice. Na soboto 22. avgusta je bila samostojna Slovenija prvič gostiteljica tega tradicionalnega vsakoletnega srečanja. Somaščevanje na prostem je vodil ljubljanski nadškof in metropolit, maševalo pa je poleg videmskega nadškofa Battista, celovškega Kapellarija in stiškega opata se šest škofov in 125 mašnikov. Vernikov je bilo prisotnih okrog 7500. S pomenljivim letosnjim gesлом **Močni v veri, trdni v upanju!** prehaja ta "vezenina narodov treh dežel Alpe-Jadran" v drugo desetletje. Združuje jo en jezik vere, prijateljstva, dobrega sosedstva, pravičnosti in miru.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V CASU ZALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

“... IN JAZ
TE ODVEŽEM
TVOJIH GREH
V IMENU OČET
IN SINA +
IN SVETEGA D

ŽIVLJENJSKO KRŠČANSTVO

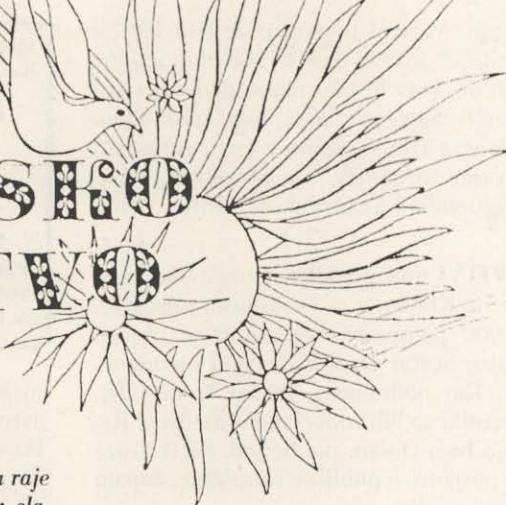
ZAKRAMENT SPRAVE

GREH je danes tako na “slabem glasu”, da ga raje ne omenjamo. Nočemo slišati zanj. Raje rečemo: slabost, pomota, nemoč, napaka. Čeprav se besedi sami izognemo, posledice greha ostajajo. Zlo v današnjem svetu je povezano tudi z nami, z našimi grehi. In kdo lahko reče, da je brez greha?

Greh rani medčloveške odnose. Srečujemo se z mnogimi ljudmi. Z enimi smo bolj, z drugimi manj povezani. Zgodi se, da med nas in drugega pade neka senca, zaradi katere povezanost z drugimi zbledi, ali pa je včasih popolnoma prekinjena. Kje je vzrok za to? Na to je težko odgovoriti. V sebi čutimo ob tem neko težo, drugemu ne moremo pogledati v oči... Pisatelj Ivan Cankar večkrat opisuje take trenutke v svojem življenju. V črtici GREH pripoveduje, kako je kot šolar zatajil svojo mater, ki ga je prišla obiskat v Ljubljano. Ko jo je kasneje spremjal na poti domov, mu “je bilo, da bi se skril in bi zajokal naglas”. Hodil je zraven nje, na njegovi duši pa je ležal greh in ga tiščal k tlom, tako da so bile njegove noge trudne in težke. Hodil je zraven matere kakor Judež zraven Kristusa. Zunaj mesta se je poslovila in on se je bil namenil, da bo pokleknil in skril glavo v njeno krilo: “Mati, zatajil sem vas!” – Toda ni pokleknil. Šel je domov in sedel na veliko culo, ki jo je prinesla mati, zakril obraz z rokami in zajokal. Greh je ležal na njegovi duši in vse solze ga niso mogle izprati: zdrknile so ob njem kakor ob trdem kamenu... Dolgo je od tega in greh leži na njegovi duši težak in velik kakor prvi dan, in tako je zdaj njegovo življenje vse polno žalosti in trpljenja. Teža krivde duši. Kako odrešujejoč občutek je za človeka, če se po dolgem času lahko z nekom spravi, z njim ponovno spregovori in je s tem krivda poravnana.

Krivda ne teži samo povzročitelja. Kako je pri duši tistem, ki mu je storjena krivica, smo tudi že izkušili. Trpljenje in bolečine nedolžnih nas opominjajo.

Če nekdo ponavlja slaba dejanja, to na nek način

čutijo tudi tisti, ki so v njegovi bližini, čeprav ta ne zadevajo naravnost njih. Tako kot dober človek izzareva neko toplino, tako iz slabega veje nek hlad. Tako vsak najmanjši greh jemlje prostor dobroti, ki edina more rešiti današnji svet propada.

Gledano s človeškimi očmi: greh, krivica in zlo v svetu dobro uspevajo; ni jim videti konca. Tudi človek, ki se želi očistiti krivde sam, se znajde pred neřešljivo nalogo, Kam sedaj? K začetku greha.

Želja prvega človeka, da bi postal Bogu enak in nedovisen od njega, je začetek vsega zla. Posledica tega je trpljenje, bolečine in nazadnje za vsem – smrt. Že drugi greh – bratomor – pokaže, da tudi svojega bližnjega ne smemo črtati iz svojega življenja. Vsak odgovarja za svojega bližnjega. V vsakem človeku se ponavlja zgodba Adama in Kajna. Adam se skrije, ne preneše več božjega pogleda, nato skuša prevaliti krivdo na drugega. Kajn se spreneveda: Sem jaz varuh svojega brata? In v vsakem človeku se ponavlja hrepeneč klic psalmista: Kdo me bo rešil krivde mojega greha?

Bog razdvojenega in nesrečnega človeka ne pusti samega. Ker pozna človekov stisko, sam poišče pot do njega. Ali ni največji razlog Jezusovega prihoda na svet grešni človek? Prišel sem reševat grešnike in ne pravičnih, pravi Jezus. Sprva je kazalo, da tudi Jezusu ni uspelo rešiti uprašanja greha, zla. Po krivici so ga obsodili in usmrtili. Ta poraz se je sprevergel v zmago, o kateri je prerokoval že Izaija: Zaradi naših grehov je bil ranjen, potrt zaradi naših hudobij. Za naše zveličanje ga je zadela kazen, po njegovih ranah smo ozdravili.

Po vstajenju se zgodi nekaj nezaslišanega. Jezus učencem najprej zaželi mir. Ne očita jim, da so ga izdali, zatajili in se v strahu umaknili od njega, ko je bil v največji stiski. Prihaja jim naproti z darom od

nem sinu, o cestninarju Zaheju, o Samarijanki, o Petrovici zatajitvi Jezusa in podobnih odložkih svetega pisma, bomo lažje odkrili, kaj je tisto, kar nas oddaljuje od Boga. Tudi ne bi smeli pri izpraševanju vesti pozabiti na deset zapovedi, saj vsebujejo vsa merila, ki jih moramo upoštevati pri srečovanju med Bogom in človekom. Lahko se tudi vprašamo, kakšen je naš odnos do Boga, do sočloveka, do nas samih in do stvarstva, ki nam je zaupano.

Kesanje. Spomnimo se molitve cestninarja in farizeja v templju. Medtem, ko se farizej hvali pred Bogom, cestninar spravi iz sebe le: Gospod, usmili se mene, grešnika! In je opravičen odšel iz templja. – Kesaju nad storjenim grehom se mora pridružiti še želja, da hočemo biti boljši.

Osebna spoved pred duhovnikom v spovednici, v kabinetu ali kjer koli je še vedno nadomestljiva. Apostoli so v službi zakramenta, ki ga najprej sami sprejmejo. V službo se niso postavili sami. Splošna spoved in skupna odveza se je uporabljala v vseh časih, ko je šlo za izredne primere, ne more pa v celoti nadomestiti osebne spovedi. Zato je ob splošni spovedi in skupni odvezi pogoj, da se mora za velike grehe opraviti v doglednem času še osebna spoved.

Že sam izraz p o k o r a se nam zdi staromoden. Vendar ima pokora globok pomen. Janez Krstnik spodbuja tiste, ki prihajajo k njemu: Spreobrnite se in delajte pokoro! Neki hrvaški izseljenški duhovnik je otrokom v pomoč napisal na listek spovedni obrazec in na koncu dodal: Zmoli pokoro in vrni, kar si ukradel! Prav tukaj se skriva bistvo pokore. Poravnati je treba škodo, ki smo jo s svojim ravnanjem napravili. Velikokrat to ni mogoče. Če na primer nekomu vzamemo dobro ime, bo težko nadomestiti izgubljeno. Zato v takem primeru poskušamo storjeno zlo nadomestiti z dobroto na kakem drugem mestu. Tudi ko gre za nas same, se včasih brez uspeha borimo s svojimi slabostmi. Takrat skušajmo delati čimveč dobrega in na ta način manjšati življenjski prostor slabemu.

Še nečesa ne smemo pozabiti, ko govorimo o zakramenu sprave. Jezus nam naroča, naj odpuščamo drug drugemu, kakor je tudi on nam odpustil. V molitvi očenaša vedno znova ponavljamo: ... in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo... Če sami ne znamo odpustiti, ne moremo pričakovati božjega odpuščanja. Naše odpuščanje bližnjemu odpira ali pa zapira vrata božjemu odpuščanju, ki nam ga Bog nevsišivo podarja.

P. TONE

puščanja, saj mu le tako morejo znova pogledati v oči. To pa še ni vse. Odslej bodo apostoli in njihovi nasledniki ta velikonočni dar delili drugim, ki so ranjeni od greha. Prejmite Svetega Duha! Katerim grehe odpustite, so jím odpuščeni... Postavljen je nov zakrament, ki ne le utrjuje povezanost med Bogom in človekom, ampak jo tudi obnavlja, če je ta porušena.

Ta zakrament, ki mu rečemo zakrament s v e t e s p o v e d i ali zakrament s p r a v e , je dobil pomembno mesto v življenju Cerkve. Zanimivo je, da v prvih zapisih v slovenskem jeziku poleg veroizpovedi in očenaša najpogosteje naletimo na spovedni obrazec.

Po starem katekizmu je bilo za spoved potrebno izpraševanje vesti, kesanje, trdni sklep, spoved in pokora. To je veljalo v vseh časih in še velja. Najprej pa je, kot za vsak drug zakrament, potrebna vera, zaupanje v usmiljenega Očeta, ki nas sprejema kot oče v svetopisemski priliki svojega izgubljenega in vrjenega sina. Zraven tega je potrebna precejšnja mera poniznosti in iskrenosti ter hotenje, da bi postali drugačni, boljši. Zapustiti je treba ravnanje, ki nas je oddaljevalo od Boga in bližnjega ter obnoviti vezi prijateljstva. Spoved iz strahu pred kaznijo ne more biti popolna.

Spraševanje vesti mora biti iskren pogled v človekovovo notranjost. Po drugem vatikanskem koncilu je posebej poudarjeno, naj svojo notranjost presojamo v luči božje besede. Če razmišljamo o priliki o izgublje-

SV. CIRIL in METOD

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home

11 – 15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 1054

NEKATERI so že širili vesti, da sem jo enostavno "popihal" in me ne bo več iz Slovenije. Kaj takega nisem imel nikdar niti v mislih. Me je pa res ujela starost in vesel sem, da so predstojniki ugodili mojim prošnjam ter poslali mlajšo moč za vodstvo melbournskega slovenskega misijona. Patru Tonetu izrekam dobrodošlico in mu želim, da bi vztrajal vsaj del mojih delovnih let v skrbi za naše središče. Jaz pa se bom tako lahko bolj posvetil urejanju in izdajanju MISLI – ko do konca tega leta nekako zlezem iz letošnje izredne in naravnost grozljive zamude...

Zadnji stavek je tudi odgovor tistim, ki me sprašujejo, če grem res z pokoj. V prijetno starostno brezskrbnost gotovo ne. Razbremenitev pa bom gotovo čutil, ko bo pater Tone enkrat doma v vsem, četudi mi dela ne bo nikoli manjkalo.

+ S p. Nikom sva se srečala na Brniku ob njegovem prihodu domov, pa je bilo komaj prilike izmenjati deset besed. Potem sva se zaman skušala ujeti po telefonu. Sva se pa spet videla za nekaj minut pred mojim odhodom iz celovškega letališča ter izmenjala še drugih deset besed. Tako mi ni bilo mogoče izvedeti, če je držal oblubo in poslal vsaj eno številko MISLI med naročnike. – Prepričan pa sem, da mu je kljub kratkemu času med nami Avstralija prirasla k srcu in je ne bo zlepa pozabil. Število pogrebov ga pa tudi vsaj delno opravičuje, da MISLI pod "enkratnim urednikom" niso izšle...

+ Zapreparan sem bil nad številom smrtnih primerov v moji odsotnosti. Menda je najbolje, da kar pričenem z njimi, sicer mi na koncu lahko zmanjka prostora.

Da je DR. JURE KOCE umrl v rodni domovini, govorito že veste. Kljub devetdesetim letom in lanski obljubi, da ne pride več, ga je v Evropo vleklo srečanje Draga in seveda obisk rodne domovine. Kljub letošnji hudi vročini si ni dal počitka. Ob izpolnjevanju dokumentov, da bi mama prišla k hčerki v Avstralijo, je v

Dolgi vasi pri Kočevju omahnil v nezavest, prebudil pa se v večnosti. Umrl je v ljubljanskem kliničnem centru 12. avgusta, pokopali pa smo ga v Starem trgu ob Kolpi, kjer je bil 15. junija 1902 rojen in krščen. Pogreb je bil v soboto 22. avgusta ob številni udeležbi ter prisotnosti sorodnikov ter obeh hčerk iz Avstralije in nekaj avstralskih Slovencev, ki so na obisku Slovenije zvedeli za dr. Kocetovo smrt. Somačeval sem z domačim župnikom in Janezom Riharjem, ki vodi v Ljubljani Katoliško središče Slovencev po svetu. Poleg gospoda župnika in mene je v cerkvi govoril tudi Ivo Leber, na grobu pa je bilo še več govorov za Belo krajino zaslužnemu pokojniku v slovo in zahvalo. Kar je o dr. Kocetu pisal ljubljanski dnevnik Slovenec, berete na strani 153 te številke.

V Avstraliji umrlih v tem času pa je tudi cela vrsta: Nismo še pisali o pokojnem HERMANU JAKSETIČU, ki je po dolgi in težki bolezni umrl 17. junija na svojem domu v melbournskem okraju Taylors Lakes. Herman je bil doma iz Podgraj, kjer je bil rojen 8. novembra 1930. V Avstralijo je prišel preko italijanskih begunskih taborišč leta 1954. Z Milko Rutar se je poročil v decembru 1956. Poklic je imel v gradbeniški stroki, drugače pa se je udejstvoval pri klubu Jadran ter je bil svoj čas tudi klubski predsednik. Poleg žene Milke, ki mu je v dolgi bolezni tako lepo stregla, zapušča tudi hčerki Ani in Suzi z družinama ter brata Rudeja, doma pa še enega brata (eden je že pokojni) in tri sestre, vse z družinami. – Rožni venec na predvečer pogreba je bil v naši cerkvi, naslednji dan (22. junija) pa je bil po maši zadušnici pogreb na keilorskem pokopališču.

Na petek 26. junija je umrl PETER RAŠIČ, ki je živel v melbournskem okraju Mentone. Našli so ga mrtevga, zadetega od kapi. Bil je doma nekje s Primorskima, star 63 let in še samski, s tukajšnjo slovensko skupnostjo se pa ni dosti družil. Rožni venec ob krsti smo zmolili v naši cerkvi v torek 30. junija, po maši zadušnici naslednji dan pa smo ga spremili na naše skupne grobove keilorskoga pokopališča.

Prav isti dan – 26. junija – je zaključil svojo zemsko pot tudi ALOJZ VOGRIN. S svojo družino – Zorka r. Petrov je hrvaškega rodu, ter Robert in Branko – je živel v Footscrayu. Zadela ga je srčna kap za volanom. Pokojnik je bil rojen 4. maja 1937 v Beli krajini blizu Črnomlja, v Avstralijo je prišel z družino iz Nemčije v juliju 1967. Krsta z njegovimi zemskimi ostanki je bila z letalom prepeljana domov, kjer je bil pokopan na domačem pokopališču. Poleg družine tukaj zapušča doma še enega brata in dve sestri.

DRAGO CEFERIN je umrl dne 2. julija na svojem domu v Claytonu po težki bolezni, ki je zahtevala več – žal brezuspešnih – operacij. Truplo je bilo upepe-

ljeno v krematoriju Springvale v soboto 4. julija, po pokojnikovi želji le ob prisotnosti najbližjih. Poleg soproge Aleksandre r. Vadnjal zapušča tudi dve hčerki in brata Milana ter eno sestro v domovini. Pokojnik je bil rojen 19. novembra 1923 v Logatcu, v družini Dražga Karola Ceferina in Albine r. Fakin. Oče je bil poslovnik in fabrikant, ki je uvedel v Slovenijo prve hlađilnike. Pokojnik je otroško dobo preživiljal v Sangradu pri Cerkjah na Gorenjskem, študentovska leta pa v Ljubljani, kjer je maturiral, leta 1951 pa doktoriral iz ekonomije. V športu se je udejstvoval zlasti v kegljaštvu, bil tehnični vodja "Kegljaške zveze Slovenije" in kapitan slovenske kegljaške ekipe od 1951 do 1953, ko je ekipo v Avstriji zapustil, prišel leta 1955 v Avstralijo ter se naslednje leto poročil. Pokojnik je na tistem dolga leta zelo veliko delal za našo skupnost zlasti na šolskem polju. Bil je svoji soprogi desna roka pri organizirjanju državne sobotne šole slovenskega jezika ter slovenske mature v Viktoriji. Bil je glavni pobudnik pri ustanovitvi viktorijske Slovenske učiteljske zveze (Slovenian Teachers Association of Victoria), dalje pri Slovenian Arts Society, kakor tudi pri Zvezki učiteljev, staršev in naših študentov (Slovenian Language Teachers, Parents and Students Association of Victoria). Z njegovo soprogo ga bo naša skupnost zelo pogrešala. Naj mu bo tu izrečena zahvala za vse njegovo tiho a zelo važno delo.

V sredo 8. julija je smrt presenetila znano Pahorjevo družino: v Monash Medical Centru v Claytonu je zaključil zemska pot vzoren družinski oče ALBÍN PAHOR. Rojen je bil 4. januarja 1930 v Selah na Krasu. V Avstralijo je prisel leta 1951, tri leta kasneje pa se poročil s Pavlino Kovačič. Ustvarila sta si prijetno zakonsko skupnost, a kljub temu nista pozabila na druge. Vsi trije otroci so obiskovali našo Slomškovo šolo in nastopali na našem odru. David je bil prvi vodja mladinskega zabora Glasnikov, Anita pa še zdaj kot odlična pevka nastopa z ansamblom Karantanija. Gospa Pavlina je dolga leta žrtvovala kot učiteljica naše Slomškove šole, kjer še vedno pomaga mlajšim močem. — Ob Albinovi krsti je bila v cerkvi sv. Petra, East Bentleigh, molitev rožnega venca, naslednji dan (14. julija) pa po maši za pokoj njegove duše pogreb na pokopališče v Cheltenham. Poleg svoje družine zapušča pokojnik brata Rudolfa in Alojza ter tri vnuke.

Še nismo pokopali Pahorjevega Albina, ko je neizprosna smrt zahtevala še žrtev njegovega prijatelja — STOJANA MOŽETA. Na večer 13. julija se je udeležil molitve rožnega venca za Albina, po opravilu pa je omahnil v avtu, ko je že prižgal motor, da se odprelje domov. Ko so ga potegnili iz vozila, da bi mu pomagali, mu srce ni več bilo. . . Pokojnik je bil rojen 11. maja 1929 v Štorjah pri Sežani. Leta 1952 se je

v Trstu poročil z Vero Uršič, čez dve leti pa sta prispevala v novo domovino Avstralijo. S pridnostjo sta si uredila prijeten domek v mestnem okraju Mulgrave ter lepo vzgojila dva sinova, Oskarja (kot znanstvenik deluje v Italiji) in Kevina. Na predvečer pogreba smo ob krsti v naši cerkvi zmolili rožni vetrč, v petek 17. julija pa ga po maši zadušnici spremili na cheltenhamsko pokopališče.

FRANK ŠAJN je v petek 10. julija s pljučnico podlegel desetletni bolezni. Ko ga je zadel mrvoud, se je moral zateči v zdravniško oskrbo. Zadnja leta je preživiljal kot delno nepokreten v Judge Book Retirement Village v Elthamu, kjer je zdaj tudi zaključil svoje romanje. Pokojnik je bil rojen v Knežaku dne 13. oktobra 1924 v družini enajstih otrok. Leta 1955 je prispel preko italijanskih begunskih taborišč v Avstralijo za svojim bratom Jožefom in sestrami (Marija por. Gril in Ivanka por. Logar). Seveda smo tudi zanj zmolili na predvečer rožni venec ob krsti, na dan pogreba — 15. julija — pa imeli maš za pokoj njegove duše. Grob je dobil na keilorskem pokopališču.

V torek 4. avgusta je v bolnišnici v W. Footscrayu podlegel zavratni bolezni IVAN GERBEC, rojen v Kanalu na Soči 14. avgusta 1907. Leta 1938 se je poročil s Karolino Sfiligoj iz Solkana. V Avstralijo sta prišla leta 1951 ter si zase in tri hčerke (Marto, Danico in Zvonko, zdaj že vse poročene ter s šestimi vnuki in dvema pravnukoma) ustvarila domek v St. Albansu. Ivan je dobro znan rojakom okolice, zlasti na Jadranu, kjer je preživiljal kar skoraj večino svojega upokojenskega časa. Zato je molitev rožnega venca ob krsti, kakor tudi pogrebna maša 7. avgusta privabilna v cerkev Srca Jezusovega v St. Albansu veliko rojakov. Vstajenja bo čakal na keilorskem pokopališču.

Dne 15. avgusta je na svojem domu v North Fitzroyu, sicer na posledicah dolgotrajne bolezni, nenadoma umrl JOŽE JENKO. Rojen je bil leta 1936 v kraju Vrbovo pri Ilirske Bistrici. V Avstralijo je prišel leta 1954. Delal je na različnih krajih, tudi pri hidrocentrali v Snowy Mountains. Ostal je samski ter je zadnjih deset let živel v Melbournu. Za pokoj njegove duše smo molili ob krsti na naši cerkvi v torek 18. avgusta zvečer, pogreb pa je bil naslednji dan po mašni daritvi na keilorsko pokopališče. Tu zapušča brata Dušana, ki živi v West Footscrayu.

Iz Gippslanda je dospela žalostna vest, da je umrl rojak DANILO DEKLEVA, ki je s svojo družino dolgo let živel v Traralgonu, njegov zadnji naslov pa je Paynesville. Na dan smrti — 19. avgusta — je hotel iti na ribe, kar je bil njegov najljubši šport. Pa se je premislil in šel nazaj v posteljo. Okrog desete ure ga je žena Elizabeth, madžarskega rodu, našla v nezavesti,

iz katere se ni več prebudil. Srce je odpovedalo.

Pokojnikov rojstni kraj so Kilovče blizu Prema, kjer je bil rojen 28. septembra 1932. V Avstralijo je pripotoval v januarju 1954, se v oktobru 1959 poročil in ustanovil lastno družino. Starejša hčerka je učiteljica.

Pogreb je bil 23. avgusta iz cerkve sv. Mihaela v Traralgonu na krajevno pokopališče.

ANTON POŽAR je bil eden prvih, ki se je priglasil za naš Dom počitka m. Romane in je tudi preživel v njem zadnje tedne svojega življenja. Rojen je bil 31. marca 1906 v Košani. V Avstralijo je prišel med primi povojnimi begunci leta 1948. Živel je v Adelaidi precej samotno življenje, dokler ni tako obnemogel, da ni mogel več sam skrbeti za sebe. Tako je prišel iz S.A. k nam, da bi imel vsaj zadnja leta dobro domačo oskrbo. Žal je ni dolgo užival. Moral je v bolnišnico sv. Vincencija, kjer je 20. avgusta umrl od stastne oslabelosti. Pogrebna maša je bila v naši cerkvi 25. avgusta, grob pa je dobil Anton na pokopališču v Fawknerju.

Dne 29. avgusta je v Monash Medical Centru v Claytonu zaspala v Gospodu lepo pripravljena za odhod v vecnost **TILKA BRUMEN**, vzorna krščanska žena in mati. Dolgo se je upirala zavratni bolezni in končno podlegla. Blaga pokojnica je bila rojena 24. januarja 1937 v Knežaku v družini Urbančič. V Trstu se je leta 1957 poročila, naslednje leto pa sta v maju z možem Antonom dospela na ladji Roma v novo domovino Avstralijo. Tri leta so Brumnovi preživel med lepo skupino rojakov v gozdni naselbini Nangwarry blizu Mt. Gambierja, leta 1961 pa se premestili v Melbourne. Poleg moža in otrok – Roman, Suzi in Irena – zapušča v Avstraliji tudi sestro Jožo Ludvik ter sorodnike v domovini. Z molitvijo na predvečer je bila zanjo pogrebna maša v slovenski cerkvi dne 2. septembra, sledil je pogreb ob lepi udeležbi znancev in prijateljev na keilorskem pokopališču.

Vsem žalujočim družinam in sorodnikom tukaj ter v rodni domovini iskreno sožalje. Ostalih pokojnih (Bruna Fantina, Alojza Tomšiča, Niko Omana ml., Jožefa Markežica in Stanislave Tunissén) pa se bomo spomnili v prihodnji številki. Naj vsi naši dragi pokojni počivajo v miru božjem!

+ Zahvaljujem se v imenu zaupnikov in upravnega odbora Doma počitka m. Romane vsem darovalcem naši ustanovi namesto cvetja na grob in posebej družinam pokojnih, ki so željo po tem izrecno izrazile. Tako je namesto cvetja na grob Danijelu Špacapanu Dom m. Romane prejel vsoto 275 dolarjev, ob grobu Hermanna Jaksetiča 370 dolarjev, Franka Šajn 65 dolarjev, Albina Pahor 1,252 dolarjev in ob grobu Stojana Možeta 630 dolarjev. Bog povrni vsem darovalcem tega

cvetja, ki ne bo že v nekaj dneh ovenelo na grobovih, ampak ostalo v spomin pokojnemu in v dober namen.

+ Vseh naših pokojnih se bomo tudi letos spomnili z molitvami na keilorskem pokopališču, kjer se bomo zbrali na prvo novembrsko nedeljo, ki je letos že 1. novembra. Molitve bomo pričeli kot običajno opoldne. Da bo duhovnik našel vse slovenske grobove, spet prosim domače, da gredo po molitvah k svojim grobovom.

+ Letos že nismo imeli vsakoletnega **Dneva upokojencev**, ki je bil navadno na tretjo septembrsko nedeljo. Na sporednu bo na **tretjo nedeljo v oktobru (18. oktobra)**. Vsi starejši ste iskreno dobrodošli pri deseti maši in po njej v dvorani pri kiosku ter domačem popoldnevu. – Če bo kaj z **WALKATHONOM**, ne vem povestati. Imamo komaj nekaj priglašencev in še od teh večino odraslih. Mladina je pozabila na geslo preteklih Walkathonov: Mladi spoštujejo ostarele! Žal mi je in rad bi vedel, kaj je za tem nenavadnim odnosom, ki se je pričel že pred lanskim Walkathonom. Eno je gotovo: Dom počitka m. Romane bo tudi v bodočem potreboval sodelovanja in pomoči naše narodne skupine, če ga hočemo ohraniti za naše ljudi. Kako dolgo ga bomo mogli vzdrževati s predpisanim polnim in plačanim osobjem ob komaj eni tretjini zasedenimi sobami, zavisi od nas vseh. Če bomo prisiljeni začeti sprejemati druge narodnosti, marsikomu ne bo prav in je tudi proti namenom, čemu Dom počitka. Lepo prosim, ne nasedajte raznim lažem, ki jih glede Doma nekateri širijo po Melbournu in izven njega, celo po dalnjem Queenslandu.

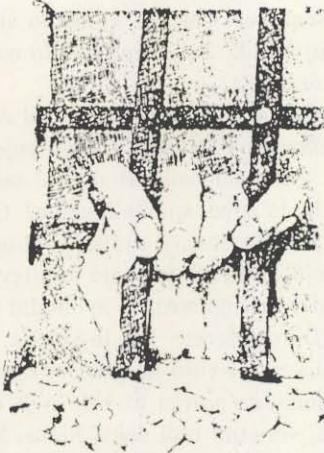
+ Tudi srečanja bivših fantov **Baragovega doma** letos v septembru še nismo imeli. Na sporednu bo v **petek 30. oktobra**, ko je prost ansambel Karantanija ter nam je pripravljen igrati. Vabljeni vsi Baragovci, pa tudi družine naše mladine (Glasnikov in Rožmarina ter Slomškove sole), naši cerkveni pevci in razni naši sodelavci, ki doprinašate svoje k življenju našega verskega in kulturnega središča. Vsi ste dobrodošli!

+ Ker mi ni več mogoče spremeniti glavo te rubrike, naj tu dodam številko Faxa našega melbournskega slovenskega misijona: (03) 853 6176.

P. BAZILIJ

MOJE CELICE

/NOVOLETNI PRAŽNIKI/

Pri srcu sem začutil tesnobo. Spomnil sem se na domače. Kako žalostno je to novo leto zanje! Gotovo že vedo in slutijo, kje sem. Mama bo našla tolažbo v Bogu, saj je polna žive vere. Bal sem se za očeta. Preveč je navezan na zemljo, na vse to, kar si je z žulji pridobil. Hudo mu bo, ker bo čutil, da so bili njegovi žulji zaman. Leta in leta šolanja, leta in leta skrbi, trpljenja in odpovedi. In zdaj!?

Skočil sem s pograda in začel kot medved stopati od stene do stene. Nemiren sem bil. Česa naj se lotim? Brez brevirja, brez knjig, brez družbe, sam, sam s svojimi mislimi, s svojimi spomini. In Bog? Ali se mu bom znal približati? Ali bo moja molitev v tej samotni celici res pogovor z Bogom? Začel sem moliti rožni venec.

Opoldne mi je mali paznik Evstahij prinesel kosilo: polento in golaž. Zdelo se mi je, da nisem še nikoli jedel tako dobre hrane. Še boljše pa je bilo, ker je bil paznik tako prijazen z mano. Čutil se je varnega, ker ni bilo nikogar v hiši. Imel sem vtis, kot bi bil tudi on jetnik, ko so vsi odšli na novoletne počitnice. Izkoristil sem njegovo dobroto in sem ga prosil, da bi prinesel vsaj košček časopisa. Dal mi ga je, pa mi je strogo zabičal, naj vsakomur rečem, da sem prosil toaletni papir, če bi me kdo vprašal. V tem človeku sem spoznal, kaj je dobrota. Naj bi mi kdo še tako lepo teoretično razlagal in govoril o dobroti, bi ga ne mogel razumeti. Košček papirja pa mi je praktično dokazal dobroto, ki je prihajala iz srca tega človeka, ki mi je bil sicer tujec. V življenju ne moreš nikdar več pozabiti česa takega.

Novoletni prazniki so bili megleni, otožni. V takih dnevih nekako laže prenašaš vse, ker se ti zdi, da narava sočustvuje s tabo.

ČETRTA POSTAJA

VDAL sem se novemu načinu življenja. Zjutraj mi je paznik odprl, da sem odnesel težko posodo iz litine na stranišče in sem se tam nekoliko umil. Nisem imel ne brisače ne mila. Edini robček, ki sem ga imel ob aretaciji s seboj, je bil že umazan in črn. Tudi brada je postajala kosmata.

BERNARDOVEMU TISKOVNEMU SKLADU ZA NAŠE "MISLI":

\$250.— Niko Krajc; \$130.— Cvetko Falež; \$92.— Franc Vrtelj; \$50.— Pavla Zemljak; \$40.— Marta Falež, Jožica Paddle, Franc Purgar; \$34.— Kristina Radesich; \$32.— Franc Šenkinc; \$26.— Franjo Briševac; \$24.— Davorin Zorlut; \$20.— Julka Pavlič, Anton Brumen; \$14.— Marija Gorjan, Jože Balažic; \$12.— Frančiška Marko; \$10.— Pavla Čuk, Jože Kučko, Marija Kokl, Jože Povh, Peter Belec, Viktor Javornik, Marija Lah, Marija dr. Lambrineas, Drago Sedmak, Štefanija Mazzitelli, Irena Renko, Andrej Jernejčič, Bogomir Jesenko, Franc Mautner, Jože Malnarič, Olga Mazlo, Dušan Jenko, Olga Metlikovec, Ivanka Kreml, Angela Svenšek, Maks Furlan, Amalija Mohar, Franc Šveb; \$8.— Julijana Kolarič; \$7.— Marija Jurščič, Milan Čeligoj; \$6.— Rikarda Koloini, Jože Gjerek, Anton Ule; \$5.— Vida Horvat, Angela Čampelj, Milica Ritonja, Alex Bole, Štefanija Tomšič, Marija Jaklič, Florjan Vojska, Pavlina Božič, Kristina Čar, Herman Šarkan, Egidij Markežič; \$4.— Julka Erzetič, Marija Dolenc, Štefan Toplak, Jože Vičič, Mario Jonke, Jože Žele; \$3.— Zdenka Novak, Janez Kovačič; \$2.— Anton Pirnar, Marija Velišček, Tone in Anka Brožič, Marija Oginški, Marija Telich, Ivanka Pohlen, Stanko Fatur.

V POMOČ MISIJONOM IN NAŠIM POSINOVLJENIM MISIJONARJEM:

\$200.— A.A.; \$40.— N.N.(za lačne); \$30.— druž. Jože Gosak (za najbolj lačne); \$25.— druž. Jože Štemberger (za lačne namesto vanca na grob Hermana Jaksetiča); \$20.— Marija Telich (za lačne otroke), druž. Herman Šarkan (namesto vanca na grob Rozi Tomšič); \$10.— Pavla Čuk (za revne), Ivanka Študent (za lačne), Lucy Robah (za lačne), Marija Oržem (za lačne).

MATERI TEREZIJI
ZA NJENE LAČNE SIROTE:
\$100.— Julijana Šajn; \$20.— N. N.,

M. Ferfolja; \$15.— Marija Telich;
\$10.— Marija Jaklič.

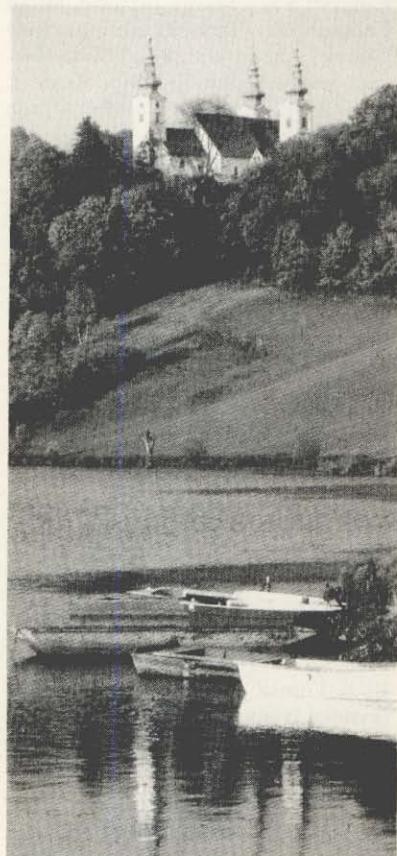
ZA OBNOVO
ROMARSKEGA DOMA
NA SVETI GORI:
\$20.— Zora Pace.

V POMOČ GRADNJI
CERKVE V GRAHOVEM:
\$200.— druž. Viktor Matičič, N. N.;
\$50.— I. S., druž. Alojz Jakša.

V POMOČ GRADNJI
CERKVE MARIBOR-POBREŽJE:
\$100.— Zvonko Bezjak; \$70.— N.N.;
\$50.— I.S., Marija Oginski; \$30.—
Milan Marot; \$10.— Angela Povh;
\$4.— N. N.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

S tremi zvoniki se postavlja frančiškanska cerkev pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Letos obhajajo že 300-letnico trojiškega samostana.

Ta pot po stopnicah na stranišče je bila moj edini sprehod. Na zrak nisem smel. Paznik je nedno stal na hodniku in budno opazoval vsak moj korak. Tako mu je bilo naročeno, tako je moral delati. Dolžnost je dolžnost!

Čez dan se ni nihče zmenil zame. Po praznikih je zopet vse oživel. Tekanje po stopnicah, ropotanje strojev, brmenje motorjev. Skozi okence sem videl svoje tri znance zasliševalce, ko so se vračali na delo. Kdaj se bodo zopet spomnili name? Gotovo ponoči!

Dne 4. januarja zjutraj sem opravil svojo običajno toaleto. Popil sem projo in zmolil jutranjo molitev. Potem sem legel na zgornji pograd in skozi špranjo strmel v svobodni svet. Bilo je oblačno. Zamišljen sem bil.

Okrog devete ure je stopila na dvorišče moja mama. Črno je bila oblečena, z ruto na glavi in z nahrbtnikom na ramenih. Prva se je opogumila, da potrka na trda srca, da povrpraša po meni in odda nekaj perila, verjetno tudi nekaj hrane. Mati premore vse. Ko gre za sina, je pripravljena tudi na psovke in ponizevanja.

Stisnilo me je pri srcu. Bleda je bila, v njenih očeh sem videl utrujenost, žalost. Zakašljal sem.

Obstala je kot okamenela. Njen obraz je postal voščeno bled. Zbegačno je pogledovala sem ter tja, švigala z očmi in iskala, od kod je prišel ta glas. V kašlu je spoznala moj pozdrav, moje trpljenje in mojo zapuščenost, hkrati pa tudi klic na pomoč.

Tudi ona je zakašljala. Hotela mi je povedati, da ni pozabila name, da sočustvuje z menoj, da me ljubi prav tako, kot me je doslej.

Zaslutila je nevarnost, zato je nadaljevala pot. Njeni koraki so bili težki, kot bi dvigala kvintale. Počasi je stopala po stopnicah v to hišo žalosti. Zdelen se mi je, da želi vprašati, kako mi je, ali sem lačen, me tepejo, me zebe? Čisto blizu sva si bila, morda tri metre narazen. Ni me videla, ker je bilo v bunkerju temačno.

Napeto sem poslušal, kako jo je paznik spremiljal v prvo nadstropje do šefa, do kapetana Staneta.

Bog ve, kako jo je sprejel? Ali jo zmerja? Kriči nanjo, jo poniže?

Gotovo prosi zame, zatrjuje, da sem nedolžen. Morda se ji smeje?

Uboga mama! Veliko je trpela v življenju. V prvi svetovni vojni je morala v begunstvo. Sredi vojne vihre me je sprejela, ker je hotela ostati zvesta dekla Gospodova. Bilo je pomanjkanje. Po vojni hiša v razvalinah in med temi razvalinami še jaz, novorojeni črviček, ki je vedno zahteval svoje. Ni bilo lahko. Vse je prenesla.

Pozneje je prišla gospodarska kriza. Dolgo pri hiši so ji belili lase. In med temi dolgoščami še moje šolanje. Marsikdaj si je odtrgala od svojih ust, da je meni dala. Kdo bo popisal vse njene žrtve! Zanje ve le Bog!

Dočakala je novo mašo. Vsa srečna je bila. Dobro je vedela, da so bile njene molitve uslišane. Z vso ljubeznijo in pobožnostjo me je spremiljala skozi viharna mladostna leta.

In zdaj? To je bil udarec nad vse udarce. Bodalo, ki ga bo težko izdreti iz srca. Rana, ki bo ostala odprtta. Iz nje bodo kapljale kapljice krvi, rdeče in dragocene kot rubini.

In njene oči? Solza za solzo bo prihajala. Skelelo jo bo, peklo. V solze bo skušala izliti vso notranjo bol.

Slovenija, deželica
s krvjo zaznamovana,
potlačena globica,
zdaj zdaj le prepozna.

Pozdravljeni, ta zgodnji dan,
prerokovan stoletja.
Naj narod tvoj bo varovan
ob zori preživetja.

Z morjá je vzšla danica:
tvoj dan je zdaj začet,
priborjena pravica,
pogoj za boljši svet.

Sinovi tvoji vate zro,
razkropljeni po svetu.
Njih klíci, upi ne zamro
po prvem zmage letu.

Pozdravljeni, Slovenci,
od Drave do morjá,
dolinci in gorenjci:
zastava zdaj vihra.

Na plan, mladina, čas je!
Starina naj le peša . . .
Zdravljico naj zapoje,
kdor petja moč pogreša.

No – zdaj, ko spet pokonci
prenovljena stojiš,
obraz tvoj je na sonci,
da priča, da živiš.

Kaj naj ti dam za rojstni dan,
deseti brat brez doma?
Pozdrav moj sprejmi, v srcu vžgan.
Razume ga, kdor romi.

IVAN KOBAL
25. junija 1992

ob prvi obletnici osamosvojitve

Nedelja
30.avg.92:
Marija
Kraljica
miru
se vrača
slovesno
v svoje
obnovljeno
svetišče
na Kureščku

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (8) 346 9674 – Fax: (8) 346 3487

PO predihu zimskih počitnic bodo zopet Misli prisle v vaše domove. In tako boste dobili odgovor na vprašanja: Zakaj ni več Misli? Ali jih ne bo več?... Menda ima vsak človek pravico do počitnic. Tudi urednik Misli naj se malo odpotčije, da si nabere novih moči za nadaljnje delo. Po tolikih letih si je to res zaslužil.

Najprej kratko porocilo o mojem zadnjem obisku rojakov v Zapadni Avstraliji. Kot po drugih krajih širne Avstralije je tudi na zapadu vidno pešanje skupnosti: staranje in bolezni. Pa ravno to dvoje nas sili v še večjo zavzetost za skupno delo. Veliko zaslugo pri tem ima tukajšnji cerkveni odbor, moj obisk je pa tudi predvsem veljal starejšim in bolnim med slovensko skupnostjo. Ker je bil mesec maj, smo imeli poleg maše tudi skupni rožni venec in pete litanijske Matere božje, v soboto 23. maja pa smo z avtobusom poromali v staro mesto York. V tamkajšnji župnijski cerkvi smo imeli mašo, nato pa zakusko in ogled mesta. Bilo je veliko dobre volje, celotna organizacija pa na ramenih Silvota Bezgovška, predsednika cerkvenega odbora. Ko smo se ob večerni uri vračali domov, si je marsikdo udeležencev zaželet več podobnih srečanj.

V to moje razpoloženje je kaniila kaplja grenkobe, saj sta kmalu po mojem odhodu dva zapustila tamkajšnjo slovensko skupnost in odšla k Bogu po plačilu. To sta bila gospa Štefanija Božič (rojena 21. avgusta 1916 na Primorskem, umrla 5. junija 1992 v Perthu), ki je bila več let organizatorka petja pri slovenskih mašah; in pa mlad družinski oče Edvard Zorlut, rojen 7. marca 1954, umrl pa 25. julija 1992. Edi je imel pred nekaj leti operacijo na možganih (tumor), pa je bolezen žal vseeno napredovala. – A prav ti žalostni trenutki slovesa skupnost še bolj povezujejo, saj se vsi še močnejše zavemo, kako je naše življenje krhko in kratko.

Vsem rojakom v Perthu in okolici iskrena hvala za povabilo. Vsem želim veliko korajže pri delu za skupnost.

V naši adelaidski skupnosti je tudi smrt zahtevala

svojo žrtev. Naš dolgoletni organist JOŽEF ŠTERBENC se je v mesecu juniju ponesrečil. Padel je na električni grelec ter se močno opekel. V Adelaid R. Hospital-u je po šestih tednih lepo spravljen z Bogom tiko odšel po plačilu. Pokojnik se je rodil 11. novembra 1912 v Jesevniku pri Črnomlju v Beli krajini. V Avstralijo je prišel leta 1953 kot politični emigrant, saj nikoli v življenju ni odobraval komunizma, ki je njemu in njegovim ter vsemu narodu naredil toliko zla, preganjanja in pobijanja. Ob spominu na svojo srastro, ki so jo komunisti na krut način umorili, je Jožef zajokal od bolečine.

Jožef je umrl 8. avgusta 1992. Rožni venec smo imeli 11. avgusta, mašo zadušnico pa naslednji dan v naši cerkvi. Ob somaševanju treh duhovnikov se je zbrala okrog krste velika množica vernikov. V imenu mladih se je poslovila od pokojnika Rosemary Poklar v imenu verskega središča naš predsednik Anton Jelenko, v imenu slovenske skupnosti dr. Stanislav Frank, v imenu nemške skupnosti pa član luteranske cerkve. V cerkvi sta med pogrebno mašo prepevala naš cerkveni in mladinski zbor, katera je dolga leta neumorno vodil pokojnik. Vstajenja čaka na pokopališču Centennial Park Cemetery.

Življenje pokojnega Jožefa je bilo za našo skupnost zelo bogato. Kot nadarjen organist in pevovodja je nad trideset let žrtvoval na tem polju našemu verskemu središču. Posebno skrb in ljubezen je imel do mladih ter je mladinski zbor Anton Martin Slomšek bil več let na zavidiljivi višini. Kdor se je v preteklih letih udeleževal mladinskih koncertov v priredbi naših verskih središč, je moral občudovati umetniškega vodjnika, ki je znal iz mladih grl izvabljati tako usklajene glasove. Zelo ga bomo pogrešali. Upajmo, da bo pri Bogu izprosil naši skupnosti blagoslov in pomoč. Za vse, kar je storil za nas, naj mu bo Bog bogat plačnik! Iskreno sožalje izrekamo sorodnikom v domovini in tukaj. Nekakinja Pavla Selan mu je bila med boleznijo v veliki opori. Jožefa priporočamo božemu usmiljenju.

Da ne bo samo žalost na vrsti, naj omenim tudi poroko: dne 11. julija sta si obljudila pred Bogom in skupnostjo zakonsko zvestobo Nada Plut in njen izvoljenec Shane Nolen. Poročila sta se v župnijski cerkvi Srca Jezusovega v Milduri. Nada je iz znane Plutove družine, ki se je v Milduro preselila iz Melbourne. Mlademu paru želimo na življenjski poti veliko med sebojnega razumevanja in ljubezni. Nada in Shane Bog vaju živi še na mnoga leta!

Med našimi bolniki je še vedno mama Ivanka Ivančič. Bolezen je tudi v družini Anice in Jožeta Zupančič: sin je bil operiran za tumor na možganih. Tudi Zrimova Marta je prestala operacijo na hrbtnici. Vsem tem in tudi drugim našim bolnikom želimo čim prejšnje okrevanje. Med boleznijo pa naj jim Bog da moči, da bi znali svoje trpljenje združevati s Kristuso-

vim zveličavnim trpljenjem.

Verouk za naše birmance je vsako prvo nedeljo v mesecu po nedeljski maši v knjižnici.

Radijska oddaja v priredbi našega verskega in kulturnega središča je vsako drugo sredo v mesecu.

O obisku visokega gosta L. Peterleta pa prihodnjič.

P. JANEZ

Ob krsti dr. Koceta

O pokojnem dr. Kocetu je v ljubljanskem Slovencu Ivo Žajdela objavil sledečo osmrtnico:

Dr. Jurij Koce je živel v Avstraliji kot politični emigrant. Rodil se je leta 1902, doktoriral iz prava, bil narodni poslanec v skupščini stare monarhistične Jugoslavije in do leta 1941 tajnik takratne slovenske trgovske zbornice. V obdobju svojega razmeroma kratkega poslanstva mu je uspelo kot članu finančne komisije izpeljati nekatere obsežnejša javna dela, predvsem v Beli krajini, pri čemer so številni dobili delo.

Med vojno je sodeloval s Staro pravdo. Po Nagode-tovem nalogu je odšel v Zagreb, da bi navezal stike z Mačkom, vendar mu ni uspelo priti do njega. Leta 1943 ga je Nagode poslal v Švico, od tam pa je odšel v London k emigrantski vladi. V Londonu je delal kot vojni komentator na BBC.

Po vojni se je vrnil v Jugoslavijo z vladom Tito - Šubašić in delal za obnovo Jugoslavije, vendar je prevaro prepozno spoznal. Končal je v hišnem priporu v Ljubljani, vendar mu je tik pred čistko drugače mislečih slovenskih razumnikov uspelo leta 1947 zbežati v Av-

strijo, od tam pa se je z družino preselil v Avstralijo.

Deloval je v avstralskih slovenskih društvih in objavljal v vseh pomembnejših svetovnih časopisih, zato je bil vladajoči partiji pri nas ves čas trn v peti. Sedemnajst let je bil redni in zadnja leta najstarejši obiskovalec in diskutant na srečanjih v Dragi, na katero je prihajal iz daljne Avstralije.

V Slovenijo je prvič prišel takoj po svobodnih volitvah, lansko leto pa se je udeležil Svetovnega slovenskega kongresa in doživel agresijo na Slovenijo. Tudi letos je prišel, se pred enim tednom zgglasil v Gorici. Pred Drago, ki bo v začetku septembra, je hotel obiskati še svoj rojstni kraj Stari trg ob Kolpi. Od tam je odšel v Dolgo vas pri Kočevju, da bi poskrbel za neke dokumente kot uslugo Slovenki, ki živi v Avstraliji. Tam ga je 12. avgusta dopoldne obšla slabost, prepeljali so ga v kočevski zdravstveni dom, od tam pa v ljubljanski klinični center, kjer je ob 18.30 podlegel možganski kapi.

Pogreb dr. Jureta Koceta bo v soboto ob 15. uri izpred farne cerkve v Starem trgu ob Kolpi.

Z VSEH VETROV

ZARES je sramota za ves svobodni in demokratični svet, da pusti tako vnemar, kar se dogaja v Bosni in Hercegovini. Sredi Evrope in v dvajsetem stoletju! Mirovne konference in svetovne seje, ki pretresajo balkansko vprašanje, se vrste ena za drugo, pa se istočasnoz njimi kar nadaljujejo napadi na Sarajevo in ostala mesta ogrožene dežele. Kot da bi se sam pekel zarotil proti ubogemu prebivalstvu, ki mu še dotok hrane in nujnih zdravil ubranijo z napadi na transporte, če je le mogoče. Tudi beguncev je vedno več, saj jih ima samo mala Slovenija, sama v ekonomski krizi, nad 72.000. Več jih enostavno ne more sprejeti. Tudi Hrvaska jih ima več kot jih more prehraniti in jim dati nad glavo streho. Če bo svet tako čakal in gledal, bo končno pričakal mir – mir groba, ko bo vse uničeno in pomorjeno. Bo takrat svet zadovoljen?

KONČNO je moral popustiti tudi Fidel Castro. Kuba je objavila ustavne spremembe, ki jih je sprejel parlament na področju družine, vere in šolskega pouka. Novo ustavno besedilo med drugim vsebuje tudi ukinitev uradnega ateizma in da razumeti, da državne oblasti ne bodo več zapostavljale vernikov, ki so bili doslej drugorazredni državljanji. Če se bodo seveda oblasti držale ustavnih določil ter ne bo prevelikih razlik med besedami in dejanji . . .

NA "vedno večji nacionalizem in sovraštvo do tujcev" so na simpoziju v Eisenachu v Nemčiji opozorili judovski in krščanski teologi. Med nemško mladino rapidno vstaja neo-nacistični duh in iskra, ki jo je prizgal, se skoraj že širi v plamen. Demonstracije in polulični nemiri po mestih se kar vrste. Nemška policija bo imela v bližnji bodočnosti priliko pokazati, kako je močna. Bo mogla zaustaviti ta novi val mladih ljudi, ki so sprejeli Hitlerja za svoj vzor?

KLJUB vojni vihri in hudi nevarnosti se je na pobubo nemškega romarskega središča nad 2000 romarjev za mir zbral iz dvajsetih držav ter srečno dospelo v Medjugorje. Tudi Avstralija je bila zastopana. Največja skupina se je pripeljala z ladjo iz italijskega pristanišča Ancone v Split, kjer sta jih sprejela in se jim pridružila nadškop Franić in vidkinja Vicka Ivanović. Pot so nadaljevali z avtobusi, zadnjih dvajset kilometrov pa pešačili. V Medjugorju so bili od 23. do 27. junija. — Ljubezen ne pozna strahu in premosti vse zaprake. Tako se je tudi to romanje za mir srečno izteklo.

Medjugorsko romarsko središče Kraljice miru k sreči ni doživel takoj težkih trenutkov, preizkušenj in razdejanja kot bližnji Mostar ter druga bosansko-hercegovska mesta.

MATI TEREZIJA je spet obiskala Albanijo, ki ji je ob tej priliki po sklepnu albanske vlade podelila albansko državljanstvo. Ob prihodu sta jo pozdravila predsednik skupščine Pjeter Arbori in predstavnik Svetega sedeža Msgr. Diego Causero. Sprejel jo je tudi državni predsednik Sali Berisha. Sestre matere Teresije v Albaniji že delujejo od njenega prvega obiska leta 1989. Kdo bi si še pred petimi leti mislil, da bo kaj takega sploh mogoče. Albanija je bila edina država na svetu, ki je ateizem celo uzakonila ter je dobil duhovnik smrtno kazeno, če bi krstil otroka.

BITI katoličan in črnec v ZDA – tako se je glasilo geslo sedmoga črnskega kongresa v New Orleansu. Udeležilo se ga je 4000 ljudi, med njimi 1800 delegatov iz vseh ameriških katoliških škofij. Oblikovali so narodni program za pozivitev afroameriških vrednot v ameriški Cerkvi.

Od 28,9 milijona črncev, kolikor jih živi v ZDA, jih le dva milijona pripada katoliški Cerkvi, ki šteje v ZDA 55 milijonov vernikov. Črnci so tudi tu v manjšini in to čutijo. Imajo dva črnska škofa, med 53.000 duhovnikov v ZDA pa je 300 črnskih duhovnikov.

LETA 1967 je svet preplavila novica, da se je kanadski kardinal Paul Leger odpovedal vodstvu montrealske nadškofije in odšel kot navadni misijonar med gobavce v Kamerun, Afrika. Med njimi je umrl dne 13. novembra 1991 v starosti 87 let. Razveseljivo pa je dejstvo, da se z njegovo smrtno delo med gobavci ni ustavilo. Kardinal je skupno s svojim bratom Julesom, ki se mu je pridružil, pravočasno poskrbel za posebno ustanovo v prid tem nesrečnim bolnikom. Ustanova podpira 755 načrtov v 93 državah in ima letno 50 milijonov dolarjev dohodka. Z njimi je zagotovljena izredna pomoč štirim milijonom gobavcev.

DA JE na nadškofijskem sedežu v Beogradu Slovensec **dr. France Perko**, je večini nam znano. Beograjska nadškofija je bila ustanovljena leta 1914, ko je bila Srbija že v vojni z Avstroogrsko. V vsej nadškofiji je danes okrog 11.000 katoličanov, ki so povečini Slovenci, Hrvati in Madžari. V mestu samem je pet katoliških župnij, po drugih krajih Srbije pa še deset. Površina nadškofije pa je velika, saj znaša 50.000 kvadratnih kilometrov.

O razmerah zadnjega časa je nadškop Perko že pred nekaj meseci izjavil tole: "... Katoličani se počutimo zelo slabo, celo nekoliko ogroženo. Pišejo nam grozilna pisma, razbijajo nam okna, v Kraljevu so že lani pred cerkev vrgli bombo, neprijetni telefonski klaci pa

so tako že vsakdanja stvar. V Šabcu so našemu župniku vdrli v stanovanje . . . Naše sestre, ki so bile zmeraj spoštovane, morajo sedaj poslušati, da so "ustašice". Zanimivo je, da so prav slovenske sestre na Čukarici najbolj izpostavljeni. Že štirinajstkrat so jim razbili okna. To počenjajo bolj spontano organizirane skupine, toda očitno je, da oblast nad njimi nima več nadzora. Vse bolj se namreč širi nekakšna anarhija in prav ta je tudi za nas katoličane najbolj nevarna . . ."

Po zadnjih poročilih je večina slovenskih sester po sili razmer Srbijo zapustila in se vrnila v Slovenijo.

PRESENEČA NAS statistika iz ZDA, o katerih mislimo vse najboljše. Vendar tudi v Ameriki ne rastejo dolarji po drevesih. Za sliko nebotičnikov in dragih avtomobilov ter breskrbnega življenja, ki nam ga prikazujejo ameriški filmi, je tudi senčna stran, katere delček razkriva tale statistika: V letu 1991 je bil vsak peti delavec v ZDA brez dela; vsak deseti državljan je dobival hrano z živilskimi izkaznicami; vsak sedmi otrok v ZDA je moral živeti od državne podpore; vsak četrti srednješolec ni dokončal studijev; 33 milijonov Amerikancev je bilo podpovprečno izobraženih.

VATIKANSKA poštna uprava je za letošnjo 500-letnico odkritja Amerike izdala pet lepih spominskih znamk. Na prvi je upodobljen Kristof Kolumb, na drugi sv. Peter Klaver - apostol afriških sužnjev v Ameriki, na tretji Devica Marija, na četrti škof in zgodovinar Bartolomej De las Casas, na peti pa ameriški frančiškanski misijonar bl. Juniper Serra.

NESMISELNO tekmovanje bogatih športnih klubov, ki z bajnimi vsotami kupujejo športnike, je žalitev dostojanstva ostalih, ki se udejstvujejo v športu brez sebičnih namenov. Ni več skrivnost, da je Milan plačal Turinu za nogometnika Gianluigija Lentinija kar 60 milijard lir. Tudi vatikansko poluradno glasilo "L'Osservatore Romano" je ob tej priliki kritiziralo izplačevanje visokih, vstop ob prestopih nogometnih zvezdnikov v druga moštva. Šport izgublja svojo privlačnost in svoj namen.

GORIŠKI "Katoliški glas" omenja dogodek iz rimskega parlamenta, ki se je zgodil v letošnjem maju in ga je malokateri evropski časopis omenil, ker pribija žebelj na glavo svobodnega sveta. Zastopnik Lege Franco Rocchetta je pozval navzoče k enominutnemu molku za mrtve v vojni v Bosni in Hercegovini ter Hrvaški, bodočega predsednika pa je pozval, naj se skrušeno poda v Sarajevo, da se konča vojna.

Predsednik zbornice Scalfaro ni pristal na minuto molka, je pa priznal: "Dotaknili ste se mučnega in žalostnega dejstva." Pannella je pojasnil: "Hudiči tega stoletja znova grozijo nad našimi življenji. Vojna v bivši Jugoslaviji je žalost za vso Evropo." Federalisti

pa so dodali: "Ta črni trak je znak žalosti in protesta zoper italijansko in evropsko politiko glede Bosne. Molk je podoben molku Evrope v tridesetih letih do nacistične Nemčije, ki je zasedala deželo za deželo."

Resnica je, da je svetovna diplomacija namerno delala napako za napako od vsega početka, ko se je začela rušiti Titova Jugoslavija. Najprej so si zapirali oči pred dejstvom, da si narodi Jugoslavije želijo osamosvojitve, do katere imajo vso pravico. Zatajili so proglašano načelo o samoodločbi narodov. Potem so molčali, ko je JA napadla Slovenijo, ker se je s plebiscitem izrekla za samostojnost. Ob pokolih na Hrvaškem so snedli načelo o humanitarnosti, češ obe stranki sta enako krivi, naj se koljeta in pokoljeta med seboj! Zdaj ob krvavih in nečloveških dogodkih v BiH pa zopet samo sprenevedanje, četudi je vsemu svetu jasno, kakšni so ob pokolih prebivalstva končni načrti Srbov in Armade. Svobodni svet si ob brezumnem nasilju sredi Evrope pilatovsko umiva roke . . .

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. je v juliju prestal težko operacijo: na rimski polikliniki Gemelli so mu odstranili tumor na debelem črevesju. Zdravniška poročila – če so iskrena – nam dajejo upanje, da je operacija dobro uspela in bo papež kmalu zopet v svojih številnih aktivnostih. Že v bolnišnici je ne dvorišču nagovoril zbrane vernike, z njimi molil ter se jim zahvalil za njih molitve. A tudi pri tem nagovoru ni pozabil balkanskih problemov. Kot že tolkokrat prej je povabil k molitvi z besedami: "Molimo nadalje za prebivalce Bosne in Hercegovine, katerih trpljenje sem imel stalno v mislih te dni . . ." Koliko tolažbe je v teh besedah vsem trpečim na Balkanu!

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Tel: 808 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

**HEIDELBERG CABINETS
PTY. LTD.**

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

**7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)**

**TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI!

Danes vam v Galeriji mladih predstavljamo nadejno mladenko iz Wollongonga, NSW. Njeno ime je MARGARET USTINA HATEŽIČ. Margaret se je rodila leta 1970 – torej ima dvaindvajset let. Njen oče je Marjan, doma iz Podhumca v Hrvatskem Primorju, mati pa prav tako Margaret, rojena v družini Mali v Mariboru.

Naša Margaret je obiskovala osnovno šolo pri fari sv. Patrika, Port Kembla, nato pa nadaljevala šolanje pri St. Mary's College v Wollongongu. Po opravljeni maturi se je vpisala na sydneyjski konservatorij, kjer je štiri leta študirala glasbo. Končala je z odliko in prejela diploma iz "Music Education" (Bachelor of Music Education). Del njenega študija je bila vijolina. Usposobljena za profesorico glasbe je dobila kmalu zaposlitev na Greystanes High School v Sydneju.

Margaret v prostem času rada igra tenis. V mlajših letih je ljubila tudi balet in je večkrat nastopala na raznih prireditvah šole, pa tudi pri nastopih Slovenske sobotne šole, ki jo je obiskovala v Wollongongu, in pri društvenih nastopih. Napravila je tudi tečaj iz "tap dancing", da je lahko poučevala druge. Ob omenjanih slovenskih šolah naj dodam, da je Margaret kaže sneje obiskovala tudi šolo slovenskega jezika na gimnaziji ravni v Bankstownu (Sydney) ter je iz sloven-

TRI NAJLEPŠE ROŽICE

TRI ROŽICE V NAŠEM NAJ VRTU CVETÓ:
TA PRVA JE ROŽA VESELJA;
NAJ VSELEJ OPLETA NAM NAŠO GLAVÓ,
PRAVIČNA NAJ SPOLNI SE ŽELJA!

TRI ROŽICE V NAŠEM NAJ VRTU CVETÓ:
NEDOLŽNOSTI LILJA DRUGA;
LEPOTA TO NAŠEGA SRCA NAJ BO,
DA VEST NAM KAJ HUD'GA NE ŽUGA.

TRI ROŽICE V NAŠEM NAJ VRTU CVETÓ:
ZELEN ROŽMARIN PA TA TREKA.
NA GROBU NAJ NAŠEM USAJENA BO,
ZELENA OD VEKA DO VEKA!

Anton Martin Slomšek (leta 1833)

ščine tudi maturirala. Vse pohvale je vredno dejstvo, da je dekle vsako soboto napravila z vlakom kaj dolgo pot iz Wollongonga do Bankstawnu k slovenskemu pouku.

Margaret ima še starejšo sestro Vesno, ki je prav tako nadarjena za glasbo in že stiri leta poučuje glasbo na Mt. St. Benedict College, Pennant Hills. Bratu pa je ime Filip in je po poklicu "Audio Engineer" pri Radiu 2UE.

Naši Margaret želimo prav iz srca še obilo uspehov v njenem bodočem življenju.

Ker ni prav nobenega pisma za Kotiček, bo moral striček sam nekaj napisati.

Spomnil bi vas rad na MLADINSKI KONCERT, ki je letos v Melbournu. Že osemnajsti je v vsakolesetnem vrstnem redu in Bog daj, da bi doživel še veliko svojih predstav – srečanj slovenske mladine širne Avstralije. Pritejajo ga vsa tri slovenska verska središča s pomočjo naše mladinske organizacije.

Letos je poudarek koncerta na obletnici samostojnosti Slovenije. Tudi tu rojena slovenska mladina je tega vesela. In prav je tako. – Striček

ROJAKOM, ki jim ni vseeno, kakšna bo bodočnost Republike Slovenije, tole važno obvestilo: SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI (SKD), katerih predsednik je prof. Lojze Peterle, so vredni naše pomoci. Podprimo jih zdaj pred volitvami, ki bodo v Republiki Sloveniji letos v decembru. V ta namen je v Melbournu zaživel DRUŠTVO PRIJATELJEV SLOVENSKIH KRŠČANSKIH DEMOKRATOV, o katerem bo več v prihodnjih MISLIH. Kdor bi se želel pridružiti, naj sporoči svoje ime in naslov na:

P. O. Box 197, KEW, Vic. 3101.

RYDALMERE, N. S. W. — Kar po vrsti odhajajo korenjaki prve povojne priselitve v Avstralijo, katerih spomin bo še dolgo let vplival na vsako slovensko organizacijo na naši novi domovini. Če najprej omenim patra Bernarda Ambrožiča, ki je bil prvi med pokopanimi na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu, bi rad imenoval samo nekatere, ki so bili člani Zveze slovenske akcije in so mi posebno dragi: Božo Lončar, Roman Bizjak, Cveto Mejač in zdaj še Vladimir Menart.

Vlada Menarta sem sledil vsa leta, odkar smo delali v Snežnih gorah, včasih le od daleč, a zadnje tedne prav od blizu, ko je ležal in trpel v Westmead Hospitalu. Prepričal sem se, da Bog ne pozabi nobenega dobre dela, posebno takrat, ko Njegova stvar trpi laž in obrekovanje zaradi svojih dobrih del, prav tako, kakor je trpel On sam, ko je bil uvrščen med izdajalce svojega naroda.

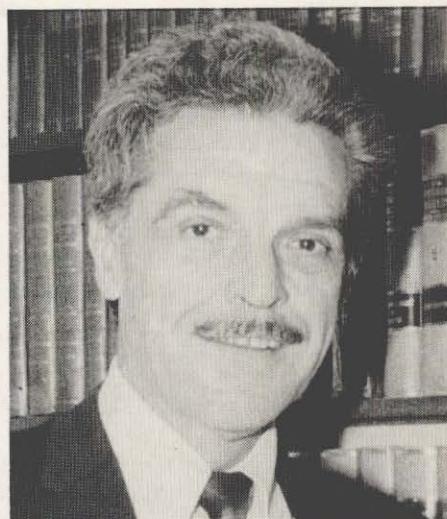
Ko sem slišal po pogrebni maši govor Menartovega zvestega prijatelja in sotrudnika Ljenka Urbančiča, sem dobil še potrdilo in nekaj pojasnil o stvareh, ki je prav, da vsaj zdaj pridejo v javnost.

Tako je povedal Ljenko ob pogrebni maši 12. junija 1992: "VLADIMIR MENART se je rodil pred 69 leti v narodno zavedni domžalski trgovski družini. Njegov oče Jakob je bil zaradi svojega prepričanja pod staro Avstrijo preganjan. Svojega rodoljubja pa ni le oznanjal z besedo, temveč se je izkazal tudi z dejanji, za družinsko knjižnico je kupil sleherno na novo tiskano slovensko knjigo, pa tudi sam je izdal nekaj knjig o poljedelstvu. Pri družinski mizi se je često hranil prenekateri revni študent.

Z Vladom sva se spoznala na gimnaziji v Vegovi ulici, še bolj pa v mladini jugoslovenskega narodnega gibanja Zbor.

Ko je v aprilu 1941 Hitlerjeva Nemčija napadla kraljevino Jugoslavijo, sva se oba pridružila tisočem mladim prostovoljcem. Delila sva tudi italijansko fašistično koncentracijsko taborišče Gonars. Ob italijanski kapitulaciji v septembru 1943 sva bila med vidnimi organizatorji Slovenskega domobranstva. Oba sva za-

KRIŽEM AVSTRALJSKE SLOVENIJE

pustila domovino v začetku maja 1945, vendar so Vlado zajeli rdeči, od koder pa mu je po velikih naporih uspelo zbežati. Usodo političnih emigrantov sva delila nekaj let v Italiji. Ponovno sva se srečala v avstralskih Snežnih gorah.

Ko sem 1957 začel v Sydneyu izdajati in urejati Žar, mi je čez nekaj časa priskočil na pomoč tudi Vlado s članki in gmotnimi sredstvi. Takrat je bil zaposlen v Snežnih gorah pri ameriški tvrdki kot uradnik za zaposlovanje, kar mu je omogočilo, da je pomagal tudi slovenskim fantom, ki so tam iskali zaposlitev. Vendar tega ni delal na škodo ne-Slovencev, ker je verjel v pravičnost in družbeno ravnotežje. Ker je sam radodarno prispeval za Žar, mu ni bilo odveč, da je vprašal za denar tudi svoje rojake. Na žalost pa so nekateri posamezniki iz osebnih ali političnih razlogov ali pa zaradi nepoučenosti začeli prišepetavati, da Vladimir Menart vrši na slovenske delavce velik pritisk. Vmes je stopila tudi kriva priča, zato Vladu ni kazalo drugega, kot zapustiti službo. Vsako zlo pa ima često tudi svojo dobro plat. Vlado se je vrnil v Sydney in začel študirati pravo. V rekordnih 14 mesecih je postal pravnik s svojo odvetniško pisarno. Želim porabiti to žalostno priložnost, da obsodim krivico, ki se je Vladu Menartu zgodila pred tolikimi leti.

Bil je vedno aktiven. Bil je dolga leta član Slovenskega narodnega odbora s sedežem v Buenos Airesu, ki se je razpustil, ko smo Slovenci prvič po drugi svetovni vojni dobili v Ljubljani demokratično iz-

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

Tel: 724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2165

Fax: 728 2253

Sydneyanskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneju, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

voljeno vlado. Bil je zelo aktiven pri vzpostavitevi Demosa in Slovenskega narodnega sveta.

Brezplačno je pisal ustave in pravila za slovenske organizacije in ustanove. Zadnja leta pa se je poglabljal v zgodovinske študije, še posebno v slovensko zgodovino. Nameraval je izdati knjigo v angleščini, vendar ga je smrt prehitela. To pa v glavnem zaradi tega, ker je bil, kar se tiče njegovega pisanja, zelo in celo preveč kritičen. Mogoče bi se dalo zbrati, urediti in tiskati njegovo zapuščino, kar pa je poglavje zase.

Vladimir Menart je bil zgrajen iz sila odporne tvari. Kolena se mu niso nikoli ušibila in hrbitenica je ostala vzravnana do poslednjega. Bil je ponosen na svoje domobranstvo in mu ostal zvest skozi dolga izgnanska leta. Njegova soproga Karina je v osmrtnici zanj zapisala, da je bil ljubeči sin Slovenije in ponosen Avstralec.

Kdorkoli bi mu hotel očitati napake, pa ne bi mogel zanikati, da je v njegovem telesu udarjalo za slovenstvo silno bobneče srce, ki je utihnilo v noči 4. junija 1992." – Ivan Kobal

ISKRENA ZAHVALA ob smrti najinega dragega brata FRANKA ŠAJN, ki je umrl v Melbournu dne 10. julija letos in smo ga pokopali 15. julija iz slovenske cerkve. V prvi vrsti gre p. Niku za vse, kar je storil za pokojnika. Nato zahvala vsem, ki ste se udeležili rožnega venca ob krsti, pogrebne maše ter spremili pokojnega Franka k večnemu počitku. Hvaležni smo tudi vsem, ki ste darovali cvetje, ali pa namesto cvetja prispevali dar za Dom m. Romane.

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

Pokojnega Franka priporočamo vsem v molitev tudi v bodoče. Hvaležni sestri **Marija Gril z družino in Ivana Logar z družino**

MORWELL, VIC. — Slovencev nas v Gippslandiji ni ravno veliko, vendar smo 28.junija letos proslavili prvo obletnico samostojnosti Slovenije, skupno s stolletnico obstoja občine Morwell in naše fare Srca Jezusovega.

Povabljeni smo bili, da se kot slovenska skupnost pridružimo drugim občanom in faranom, pa smo sklenili, da proslavimo ti obletnici po slovensko in jima dodamo se svojo prvo obletnico. Odločili smo, da posadimo našo lipo v cerkvenem vrtu in tudi pred občinski središčem Morwella. Izbrali smo si dan, ki je odgovarjal presaji dreves in prvi obletnici slovenske samostojnosti – nedeljo 28. junija.

Naš župnik Fr. John Allen in župan John Guy sta z veseljem pozdravila našo edinstveno pobudo, odločila prostor za posaditev lip in stvar je stekla. Lipi bosta rasli ne le nam v spomin, nego tudi njim, v okras in

**Slovensko
Pismo**
THE SLOVENE LETTER

je nova informativna revija, ki jo izdaja
AVSTRALSKA SLOVENSKA KONFERENCA.
Se želite seznaniti z njenom vsebinom?

Sporočite nam svojo željo in vam pošljemo zadnjo številko brezplačno na ogled. Potem pa sami odločite, ali se boste nanjo naročili.

SLOVENSKO PISMO je edina revija te vrste v Avstraliji. Prinaša obilo informacij o tekočih dogodkih v Sloveniji ter med Slovenci v Avstraliji in tudi drugih zanimivosti. Izhaja šestkrat na leto.

Berite, ne bo vam žal!

Naročila pošljite na:

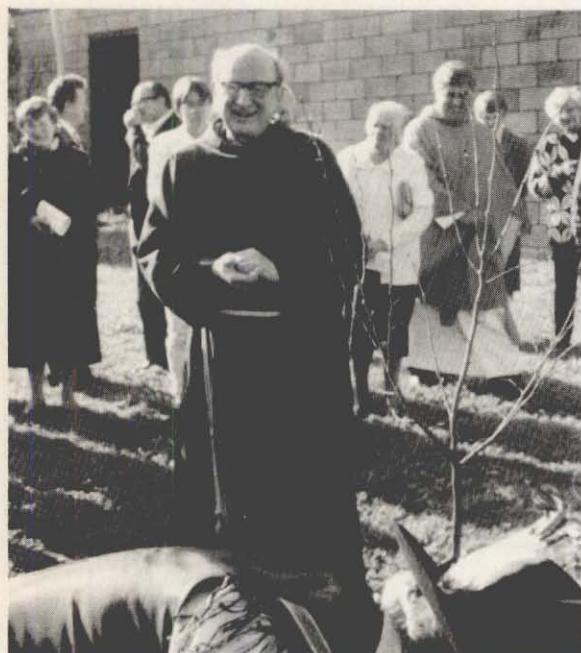
UPRAVA/ADMINISTRATION

Alfred Brežnik

P. O. Box 188

COOGEE, NSW, 2034, AUSTRALIA

Tel: (02) 519 3933 - Fax: (02) 550 1378

korist in v spomin vseh treh obletnic. Še kasnejšim rodovom bosta v dokaz, da so v Morwellu živeli tudi Slovenci.

Ob 10.30 dopoldne je p. Bazilij somaševal zahvalno mašo z našim župnikom. Po njegovi pridigi je še on spregovoril ter angleško govorečim faranom razložil, kdo smo Slovenci in odkod in kaj se je dogajalo doma, da smo danes po svetu. Po maši pa smo se Slovenci in tudi drugi farani zbrali na cerkvenem vrtu, kjer je bilo vse pripravljeno: p. Bazilij je blagoslovil zemljo in drevesce, pokril s prstjo korenine in naslovil nekaj besed zbrani skupini.

Ob pol enih pa smo se zbrali tudi v občinskem parku in ko je prišel župan s soprogo, smo posadili še eno lipico v spomin stoletnice občine. Župan John Guy je v svojem govoru poudaril, da mestece Morwell mnogo dolguje vsem priseljencem. Posebno je ponosen na Slovence, ki so sami toliko pretrpeli, pa sedaj skušajo olajšati težave svojih bivših sorokakov na Hrvaškem in v Bosni. Vedel je, da so Slovenci dobri ob-

JENTON FURNISHINGS

Anthony Grl
20A Derreck Ave
Bulleen 3105

850 1836

Izdelujemo kuhinjsko
pohištvo po Vaši želji
ter hišno in pisarniško
pohištvo vseh vrst ...

K sliki: Še nekaj lopat zemlje med nagovorom patri Bazilija, da bo lipa trdneje stala. Za lipo stoji Fr. John Allen s sestro Kristino. Vseh navzočih pri slovesnosti seveda ni na sliki.

čani in pozdravil je idejo, da sedaj z lipo dobesedno poženejo korenine v njegovi občini, središču Gippslandije. Izrazil je odobravanje, da smo k tej proslavi povabili tudi nekaj Hrvatov in Bosancev. Razložili smo mu, da zaradi zagrizenosti nekaterih opankarjev nismo hoteli nobene posebne reklame, ker bi to gotovo škodilo našima lipama in celi občini...

Tople slovenske pozdrave vsem! — Branko Lenščak

TAYLORS LAKES, VIC. — Obboleči izgubi dragega moža, očeta in brata HERMANA JAKSETIČA se iz srca zahvaljujemo p. Baziliju za pogrebne obrede in vsem, ki ste se udeležili večernih molitev ob krsti, pogrebne maše naslednji dan, ali pa pokopa. Bog povrni vsem, ki ste nam stali ob strani v dneh žalosti, ali nam kakor koli pomagali, da smo lažje prenašali težo slovesa. Zahvala za vse molitve, za petje na grobu, za tople besede g. Brelja pravtam. Hvaležni smo vsem, ki so s cvetjem prekrili grob, enako tudi tistim, ki so namesto cvetja poklonili dar Domu počitka m. Romane v Kew. Pokojnega Hermana se radi spominjammo v svojih molitvah! — Žalujoča žena Milka, hčerki Suzi in Ani z družinama, brat Rudi z družino in sorodniki v domovini.

UPRAVA MISLI se iskreno zahvaljuje vsem, ki ji pošiljate stare številke naše revije ter se zanje še toplo priporoča. Posebna zahvala našemu naravniku in sotrudniku Janezu Primožiču, Qld., ki nam je poslal že precej knjig za Baragovo knjižnico. — Upravnik

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobné spomeník izvršujeme po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?

Rojakom Melbournu in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

Križanka

VODORAVNO: 1. Ime gore na Gorenjskem; 5. moško ime; 9. poljsko orodje; 12. precizen, natančen; 14. prebivalec dolenskega mesta; 16. pestro, večbarvno; 18. vrhnji deli žitnih bilk; 20. plovna srbska reka, ki priteče z Madžarske; 21. drugi največji otok Velikih Antilov; 22. oblika pomožnega glagola; 24. desni pritok Marme, tudi eno izmed imen cigaret predvojne Jugoslavije; 26. eden sedmerih glavnih greshov; 28. tako pišemo oslov glas; 29. letoviški kraj na jadranski obali; 31. vrsta pripovedne pesnitve; 32. član germaniziranega baltskega plemena; 34. mik, privlačnost; 35. ima pravico, ima dovoljenje; 36. polotok v severnem Jadrantu; 38. žensko ime (izpeljanka); 40. sadeže trga; 41. zidan lok (dvojina); 43. denarni prihod; 45. materin drugi mož (množina); 47. predplačilo; 48. prav tisto, enako; 49. zaključek molitvenih obrazcev.

NAVPIČNO: 1. Starejša oseba (kratika); 2. staro strelno orožje; 3. očem jasno; 4. stara beseda za gozd (množina); 6. veznik; 7. predlog; 8. glava družine (pomanjševalnica); 9. udeleženci poročnega slavlja (ena množinskih oblik); 10. gibanje, ki precenjuje neko raso in zaničuje druge; 11. predlog; 13. v določen namen nagrmadena zemlja; 15. eden prerokov stare zaveze; 17. pridobitev, oskrba z nečem; 19. zaključek lepega cveta; 21. prebivalec višjih zemskih predelov, tudi znan priimek; 23. mesto Slovenskega Škofijskega sedeža; 25. otroški izraz za očeta; 27. klic, javni poziv (tujka); 29. nabrušeno, ošiljeno; 30. z Metko nastopa v pravljici; 33. voda se izgublja v tleh; 35. gotovo delo na vrtu delam; 37. zavoljo, zbog; 39. žival plazilka; 40. pesniška stvaritev; 41. listina, uradni spis; 42. naziv; 44. Evropska skupnost; 46. veznik.

Rešitev pošljite v prvem tednu po prejemu MISLI na uredništvo!

* * *

"Zakaj morajo biti dekleta bolj lepa kot pametna?"
"Zato, ker fantje bolj vidijo kot pa misljijo."

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta MURRAY in FRANK BERIC

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni bazen, sončna terasa, pralnica, TV, ventilatorji, zajtrk po želji . . .

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

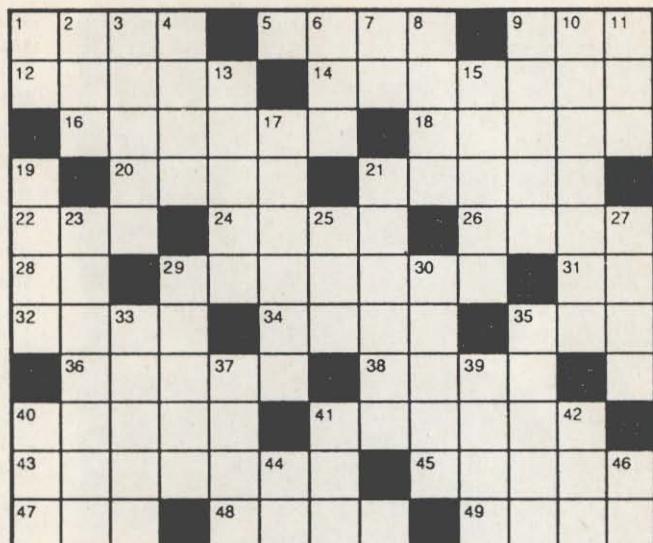
Vprašajte za ostale informacije!

2965-2967 Gold Coast Highway

(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD.4217

Telefon: (075)398 759

PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

- + Do medrepubliških razhodov v bivši Jugoslaviji ni prišlo zato, ker se poznamo premalo, ampak zato, ker se poznamo preveč.
- + Eni imajo delavski razred v srcu, drugi pa na vesti.
- + Najslabše so tiste prodane duše, ki so kupljene na državne stroške.
- + Marx se je ukvarjal s kapitalom, mi pa z izgubami.
- + Ideologi umirajo kot se spodobi, njihove ideje pa šele z ljudstvi, ki so jim nasedla.
- + Če je verjeti temu, kar vidim na TV in berem po časopisih, potem se mi zdi, da je vse preveč odprtih vprašanj in premalo zaprtih tovarišev.
- + Lahko je živeti od danes do jutri, če si se že včeraj nagradil.

* * *

REŠITEV križanke v prejšnji številki:

Vodoravno – 1. točilnica; 9. Oleg; 10. otep; 11. naplavina; 13. ara; 14. ata; 17. USA; 19. osa; 20. era; 21. ena; 23. Ana; 25. re; 26. vrt; 28. in; 29. organ; 31. kose; 32. kila. – Navpično – 1. Tonka; 2. ola; 3. čep; 4. igla; 5. nova; 6. iti; 7. cen; 8. Apača; 12. art; 15. tone; 16. asa; 17. ura; 18. sani; 21. Erik; 22. trg; 24. Anka; 26. vre; 27. tak; 29. os; 30. ni.

Rešitev so poslali: Jože Grilj, Ivanka Študent, Vinko Butala, Jože Štritof, Lidija Čušin, Milan Prešeren, Ivan Podlesnik, Lotka Rafolt. Te rešitve so me čakale po vrnitvi iz Evrope. Če jo je morda še kdo poslal, pa imena zgoraj ni, naj mi oprosti. Pismo z rešitvijo se je nekje zataknilo pred mojo vrnitvijo. — Urednik.

Zreb je tokrat izbral Vinka Butala.

KRASKI IZLIVI – Pesmi Marcelle Boje, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka. Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnе spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški živiljenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami o premljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKIH CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1992 so na razpolago. Za 40 dolarjev pet vrednih knjig: KOLEDAR 1992, LJUDJE IN ZANKE (N. Velikonja), SIMON IZ RUTA (J. Kragelj), MOJA DOBA IN PODoba (A. Marušič) in 17. snopič BIOGRAFSKEGA LEKSIKONA. Veliko branja!

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pičače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:

AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:

ANGIE - CHARLES - or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

ENROL NOW FOR ECONOMICAL GROUP TRAVEL
TO SLOVENIJA IN 1993
PRIGLASITE SE ŽE SEDAJ ZA SKUPINSKO
POTOVANJE V SLOVENIJO V LETU 1993

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Poklicite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666